

De Watergroep
WATER. VANDAAG EN MORGEN.

JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE VENNOTEN OVER DE JAARREKENING 2021

De Watergroep
WATER. VANDAAG EN MORGEN.

2021 | Jaarverslag | Raad Van Bestuur 25 maart 2022

Het voorliggende verslag geeft een toelichting bij de rekeningen 2021 en bij de verschillende bewegingen in de balans en de resultatenrekening, zodat deze in hun juiste context kunnen gesitueerd worden.

Om de leesbaarheid te bevorderen worden de bedragen in de overzichten hier en daar in x1000€ weergegeven. Er wordt telkens aangegeven of de bedragen in € of in x1000€ weergegeven worden.

INLEIDING

Er hebben zich een aantal belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een zichtbare impact hebben op de rekeningen en hun voorstelling:

- De Watergroep trekt volop de kaart van **duurzaamheid** en **klantcentrisch** werken

In 2021 werd er extra ingezet op 5 strategische projecten:

- **Klantcentrisch werken** met onder andere de ingebruikname van **IRIS**, een nieuw programma dat ons een 360°-kijk geeft op onze klanten om hen zo een verbeterde dienstverlening te bieden.
 - Het **verminderen van ons lekverlies** via het Leakie-programma.
We willen sneller en slimmer lekken opsporen en herstellen. Ook lekken voorkomen hoort daarbij, door doelgericht leidingen te vervangen en de waterdruk in het leidingnet te optimaliseren. Slimmer, dat betekent ook meer data inzetten.
Met de opstart van het Leakie-programma zijn de juiste zaadjes geplant, de aangehouden inspanningen beginnen hun eerste vruchten af te werpen.
 - Het **proces nieuwe drinkwateraftakkingen** verbeteren. De aanleg van een aftakking is vaak de eerste kennismaking van onze klanten met ons bedrijf. Een eerste indruk kan je maar 1 keer maken, dus die moet goed zitten.
 - Verder inzetten op de **leveringszekerheid** en **ruwwaterbeschikbaarheid**.
Voor de toekomst zetten we verder in op het klimaat robuust maken van onze watervoorziening, onder meer via grote investeringen in nieuwe productie en opslag infrastructuur.
 - De voorbereiding van de uitrol van de **digitale watermeters** als een belangrijke stap richting de verdere digitalisering van onze dienstverlening.
- Ook in **Corona** tijden blijft De Watergroep de **bedrijfsvoering garanderen**

De uitbraak van het Corona virus heeft het voorbije jaar een grote impact gehad op onze samenleving en uiteraard ook op het reilen en het zeilen bij De Watergroep.

De Watergroep behoort als drinkwaterbedrijf tot de **cruciale sectoren**. Dat betekent dat we ook in crisissituaties moeten blijven instaan voor de productie en levering van kwaliteitsvol drinkwater én industriewater. Onze dienstverlening op het vlak van afvalwaterbeheer moeten we eveneens in stand houden.

Er werden heel wat maatregelen genomen om de crisis het hoofd te bieden: er werd en wordt nog

steeds maximaal ingezet op telewerk, de nodige instructies en materiaal werden voorzien om veilig werken bij de klant thuis en op het terrein mogelijk te maken, leveranciers worden betaald voor vervaldatum, versoepeling regels debiteurenbeheer, ..

De **continuïteit** van de bedrijfsvoering kwam echter op geen enkel ogenblik in het gedrang.

- **Economisch herstel** gaat gepaard met aanzienlijk hogere **inflatie**

De totale inflatie bereikte in 2021 haar hoogtepunt in tien jaar door de sterk stijgende energieprijzen. Voor alle andere productgroepen bleef de inflatie beperkt maar steeg ze niettemin aan het eind van het jaar.

De stijging van de inflatie voor industriële goederen is hoofdzakelijk het gevolg van een onevenwicht tussen de **toegenomen vraag** en de **verstoringen** in de mondiale **bevoorradingsketen**. De wereldwijde supply chain werd onder andere verstoord doordat schepen langer moesten wachten om te laden en te lossen. Wereldhavens kampten namelijk met corona-uitbraken of sloten tijdelijk als gevolg van coronamaatregelen. In combinatie met de toegenomen vraag, heeft dit geleid tot tekorten in voorraden van grondstoffen en intermediaire producten zoals hout, plastic, metalen, microchips en halfgeleiders. Deze verstoring in de logistieke keten had niet enkel een significant effect op de prijzen, maar veroorzaakte ook **langere levertermijnen** van heel wat producten.

Op deze en andere punten zal in extenso worden ingegaan in het vervolg van het jaarverslag.

De jaarrekening van de Watergroep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2021, sluit af met een balanstotaal van 1.871 miljoen euro en een winst van 23,5 miljoen euro.

BESPREKING VAN DE REKENINGEN 2021

DE BALANS

Het balanstotaal is gestegen met 96 miljoen euro.

De wijziging van het balanstotaal kan grotendeels toegewezen worden aan de hierboven besproken gebeurtenissen.

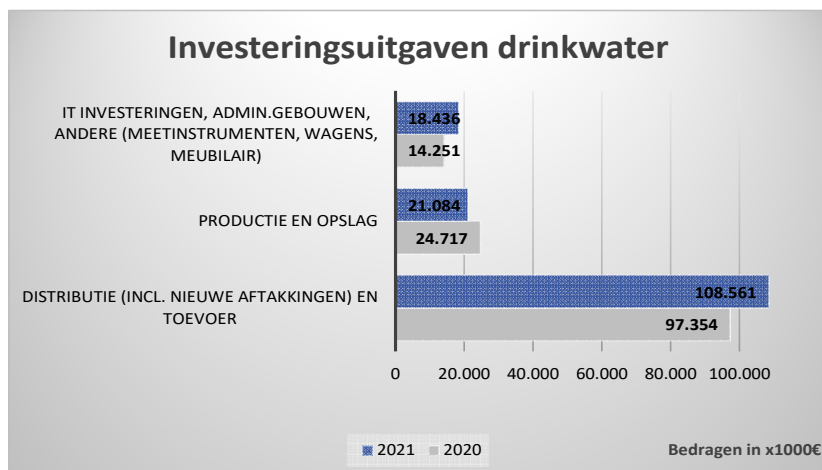
BALANS 2021 - UITGEDRUKT IN x1000€									
ACTIVA	Code	2020	2021	↔ 2020	PASSIVA	Code	2020	2021	↔ 2020
VASTE ACTIVA	21/28	1.567.562	1.616.012	48.450	EIGEN VERMOGEN	10/15	1.234.710	1.255.516	20.806
Immateriële Vaste Activa	21	19.008	16.612	-2.396	Kapitaal	10	713.771	713.931	160
Materiële Vaste Activa	22/27	1.536.148	1.586.998	50.850	Herwaarderingsmeerwaarden	12	99.482	90.423	-9.059
Terreinen en Gebouwen	22	241.180	257.088	15.908	Reserves	13	226.663	248.758	22.095
Installaties, Machines en uitrustingen	23	1.034.885	1.064.167	29.282	Overgedragen winst/verlies	14	101.297	111.738	10.441
Meubilair en Rollend Materieel	24	5.462	4.272	-1.190	Kapitaalsubsidies	15	93.497	90.666	-2.831
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	254.622	261.471	6.850	VOORZIENINGEN	16	29.938	30.202	263
Financiële Vaste Activa	28	12.406	12.402	-4	SCHULDEN	17/49	510.424	585.341	74.917
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	207.510	255.047	47.537	Financiële schulden	170/174 - 42	314.931	371.917	56.986
Vorderingen op meer dan één jaar	29	650	523	-127	Overige schulden op meer dan één jaar	178/9	14.826	17.113	2.287
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	11.355	16.151	4.796	Handelsschulden	44	111.989	116.587	4.598
Handelsvorderingen	40	122.239	122.567	328	Vooruitbetalingen	46	36.503	32.963	-3.540
Overige vorderingen op minder dan één jaar	41	45.929	46.659	730	Schulden m.b.t.belast.,bezold. en sociale lasten	45	9.037	9.783	746
Geldbeleggingen en liquide middelen	50/58	22.317	64.613	42.295	Overige schulden	47/48	6.501	19.616	13.114
Overlopende rekeningen	490/1/5	5.019	4.534	-485	Overlopende rekeningen	492/3	16.636	17.363	727
Totaal ACTIVA	20/58	1.775.072	1.871.058	95.987	Totaal PASSIVA	10/49	1.775.072	1.871.058	95.987

21/22/27 immateriële (- 2,4 miljoen euro) en materiële vaste activa (+ 50,9 miljoen euro)

Op 1 januari 2018 werden 11 I.W.V.B/Vivaqua gemeentes overgenomen. Het **handelsfonds** werd in 2018 in de boeken opgenomen voor 17 miljoen euro en wordt afgeschreven over vijf jaar (jaarlijks -3,4 miljoen euro). De daling van de immateriële activa kan toegeschreven worden aan de **afschrijvingen** op dit handelsfonds.

De materiële vaste activa groeien aan met 50,9 miljoen euro.

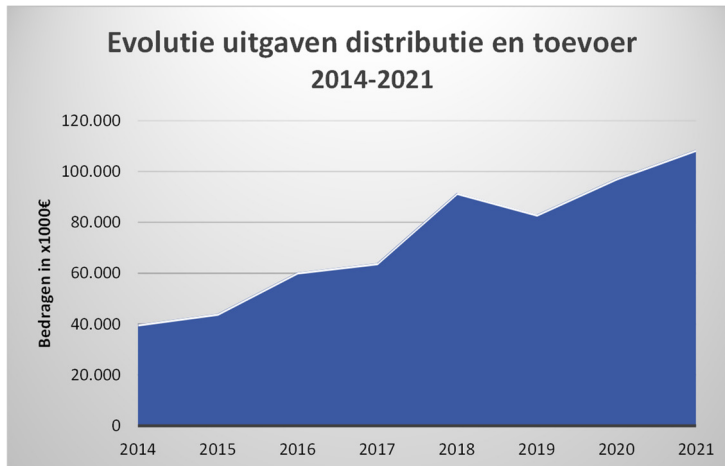
De Watergroep heeft een ambitieus **investeringsprogramma**. Om ook in de toekomst de kwaliteit en de kwantiteit van het drinkwater te kunnen garanderen zal er de komende jaren flink geïnvesteerd moeten worden in het drinkwaterapparaat.

Voor distributie en toevoer zet De Watergroep al een aantal jaren verhoogd in op vervangingsinvesteringen in het leidingnet. Zo worden leidingen in vezelcement en grijs gietijzer en stalen leidingen met een kleinere diameter systematisch vervangen bij wegenis- en rioleringswerken. Ook bij een verhoogd aantal lekken of ingevolge kwaliteitsklachten (bruin water, ...) worden de leidingen vervangen.

De investeringsuitgaven voor distributie en toevoerleidingen (inclusief nieuwe aftakkingen) lagen met 108,6 miljoen euro hoger dan in 2020 (97,4 miljoen euro). Het investeringsniveau blijft hoog, maar de stijging van de investeringsuitgaven is ook deels te wijten aan de huidige marktprijzen. Er werden in totaal voor 7,3 mio € aan prijsherzieningen gefactureerd door de aanemers.

Er werd 532 km nieuwe leidingen aangelegd en 390 km leiding uit dienst genomen in 2021, wat de lengte van het totale netwerk op 34.496 km brengt.

Voor de investeringen in productie en opslag ligt de **focus op renovatie en bronbescherming**. De Watergroep zet maximaal in om te anticiperen op de gevolgen van de klimaatverandering. De investeringsuitgaven voor productie en opslag liggen 3,6 miljoen lager dan in 2020.

Het investeringsprogramma productie en opslag blijft geplaagd door vertragingen.

De 'Coronacrisis' laat zich niet enkel voelen in prijsstijgingen, maar zorgt ook voor vertraging op de werven. Bouwmaterialen laten soms lang op zich wachten en de aannemers'ploegen' kunnen niet altijd op volle kracht ingezet worden.

Maar ook capaciteitsproblemen met betrekking tot projectmanagers en het laatijdig verkrijgen van omgevingsvergunningen hebben hun aandeel in de vertragingen.

In 2021 vielen een aantal grote projecten op:

- De infrastructuur van ons waterproductiecentrum De Blankaart in Diksmuide is inmiddels meer dan 40 jaar oud en is aan vernieuwing toe. Ook de zuiveringstechnologie dient gemoderniseerd te worden. Daarom rolt De Watergroep een masterplan uit waarin de volledige waterbehandelingsinfrastructuur vernieuwd wordt. De vervanging van de huidige behandelingsinstallatie vormt de hoofdmoot van de vernieuwingswerken en zal in twee fasen gebeuren. In de eerste fase wordt **de nabehandeling vernieuwd en uitgebreid**. Deze fase ging van start in 2018. Ondertussen werd de nabehandeling vernieuwd en in 2021 in dienst genomen, de uitbreiding is lopende (2 miljoen euro in 2021). En ook het nieuwe **dienstencentrum**, met bezoekersruimte, werd in 2021 in dienst genomen (2,9 miljoen euro in 2021). In een volgende fase vernieuwen we de voor- en hoofdbehandeling.

- Geuzenhoek en Veeweyde worden geclusterd tot waterproductiecentrum **Huldenberg**.
Naar aanleiding van de geplande renovatiewerken voor de waterproductiecentra Geuzenhoek en Veeweyde in Sint-Agatha-Rode, werd beslist om de waterbehandeling van de twee stations te clusteren in een nieuw station: waterproductiecentrum Huldenberg. Dat nieuwe station wordt gebouwd op het terrein van waterproductiecentrum Geuzenhoek, een gunstiger geografische ligging in het toevoernet. Het ruwe water vanuit het waterproductiecentrum Veeweyde wordt via een nieuwe leiding getransporteerd naar waterproductiecentrum Huldenberg.
Eind 2019 werd de bouw gestart, het zwaartepunt van de werken lag in 2020 en 2021 (2,2 miljoen euro). Het waterproductiecentrum zal vermoedelijk eind 2022 operationeel zijn
- **Bilzen** krijgt zachter kraantjes water.
Het bestaande waterproductiecentrum in Bilzen (Waltwilder) was aan vervanging toe. De Watergroep maakte van de gelegenheid gebruik om een centrale deelontharding aan het concept toe te voegen. De renovatiewerken startten in 2018 en begin 2022 zal het waterproductiecentrum in dienst genomen worden (4,1 miljoen euro investeringsuitgaven in 2021). Vanaf juni 2022 zal ook de onthardingsinstallatie opgestart worden.

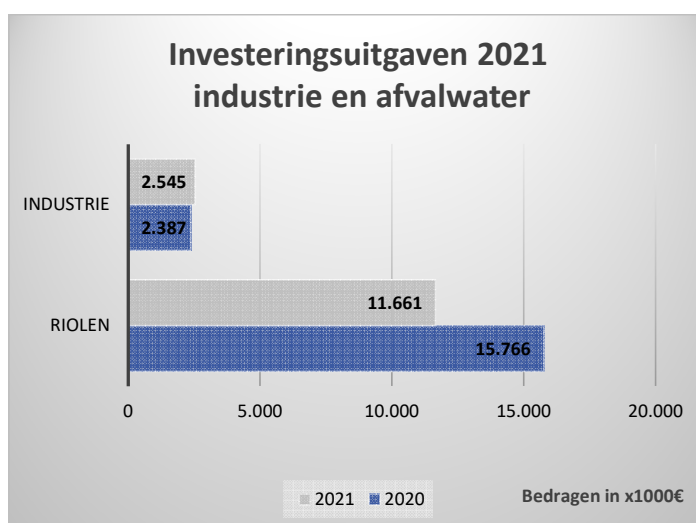
Voor afvalwater dalen de investeringsuitgaven tot 11,7 miljoen euro.

De Vlaamse rioolbeheerders investeren in infrastructuurprojecten om in 2027 de goede toestand van onze waterlopen te bereiken.

Iedere gemeente heeft reductiedoelstellingen opgelegd gekregen door de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM). Deze doelstellingen zijn de Vlaamse interpretatie van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Het investeringsprogramma is ambitieus, maar kampt door tal van redenen met uitvoeringsproblemen.

Zo is er grote achterstand bij studie bureau's, vertraging in de uitvoering door het groot aantal ingediende subsidiedossiers eind 2020 bij VMM en vertragingen door een nieuwe procedure voor het omgevingsloket

De investeringen voor industriële projecten liggen in dezelfde grootte orde als 2020.

3 voorraden en bestellingen in uitvoering (+ 4,8 miljoen euro)

De Watergroep bouwde in Commewijne (Suriname) een waterproductiecentrum dat drinkwater levert op basis van oppervlaktewater uit de Surinamerivier. Vanuit het waterproductiecentrum krijgen 50.000 inwoners kwaliteitsvol drinkwater. Tot nog toe waren zij voor de drinkwatervoorziening aangewezen op transport van water in trucks over de weg, met alle bijkomende problemen.

De Watergroep bouwde de hele waterbehandelingsinstallatie, die bestaat uit diverse filtratiestappen, 2 grote drinkwatertanks en een laboratorium om de waterbehandeling ter plaatse op te volgen. De bouw startte in 2019, maar liep in 2020 grote vertraging op door de coronamaatregelen. In 2021 konden de werken worden afgerond. Het waterproductiecentrum draait sinds december. De medewerkers van de Surinaamse Waterleiding Maatschappij krijgen een intensieve opleiding om het waterproductiecentrum na uiterlijk 2 jaar volledig zelf te beheren.

Circulair watergebruik is één van de antwoorden op de droogteproblemen van vandaag en de toekomst. De Watergroep bouwde een gloednieuwe watergebruikinstallatie bij een van haar industrieklanten. Dit past perfect in de visie op een duurzame en klimaatrobuuste watervoorziening. De klant kan zo voortaan rekenen op een jaarcapaciteit van maar liefst 700.000 m³ liter water.

Deze 2 grote projecten verklaren bijna integraal de stijging op de bestellingen in uitvoering.

40 handelsvorderingen (+0,3 miljoen euro) – 44 handelsschulden (+4,6 miljoen euro)

De openstaande handelsvorderingen stijgen lichtjes met 0,3 miljoen euro t.o.v. eind 2020.

Deze stijging vindt zijn oorsprong in een aantal te ontvangen creditnota's (code 404).

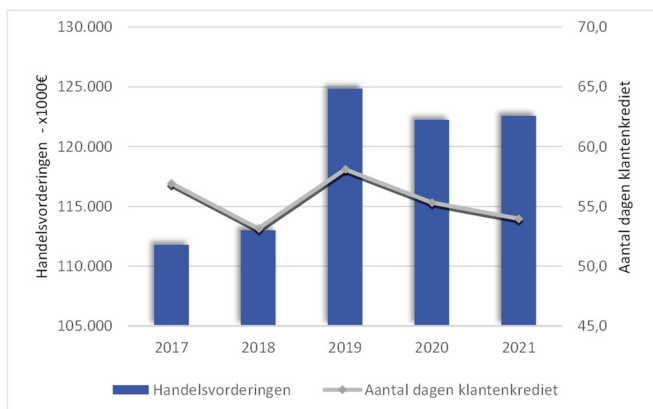
In 2020 steeg het verbruik van drinkwater en bijgevolg ook de omzet voor verbruik drinkwater, als ook voor de afvoer- en zuiveringscomponent. Eén van de intercommunale rioolbeheerders verhoogde zijn maandelijkse voorschotfacturen, in functie van de hogere omzet die zich ook in het eerste kwartaal 2021 verder zette. In de tweede jaarhelft zette zich een lichte daling van het gefactureerd verbruik in waardoor de aangerekende voorschotten dienden gecrediteerd te worden voor 1,3 mio €.

Om het hogere verbruik in 2020 te kunnen opvangen werd er meer aangekocht bij de collega waterbedrijven. De Waalse collega SWDE rekent gedurende het jaar voorschotten aan die gebaseerd zijn op de volumes van het jaar voordien, bij jaareinde gebeurt er een afrekening.

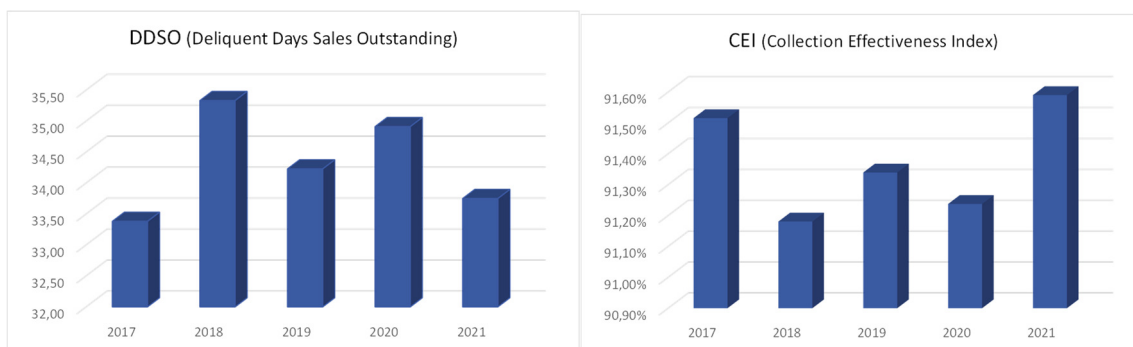
De afgenomen volumes lagen 8,7% lager dan in 2020, hierdoor wordt een creditnota verwacht van 2,7 miljoen euro.

Het openstaand saldo handelsvorderingen (code 400) daalt met 5,1 mio € t.o.v. 2020.

Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan een aantal grote openstaande handelsvorderingen van de business units Industrie en Riopact eind 2020. Deze werden in 2021 betaald.

Om de gezinnen en ondernemers tijdens de coronacrisis financiële ademruimte te geven werd in samenspraak met de sector het debiteurenbeheer versoepeld. Medio 2021 werd het gros van de maatregelen teruggedraaid. Tot op heden zien wij voor De Watergroep geen negatieve financiële gevolgen van dit versoepelde beleid.

De DDSO-ratio (Delinquent Days Sales Outstanding) geeft de gemiddelde tijdsduur tussen het vervallen van de handelsvorderingen en de inning ervan. Het aantal dagen vervallen klantenkrediet in 2021 daalt lichtjes t.o.v. 2020.

De CEI-ratio (Collection Effectiveness Index) geeft een indicatie van de efficiëntie van het debiteurenproces. De ratio stijgt licht. Een aantal veranderingen die doorgevoerd werden in het debiteurenbeheer liggen mogelijk aan de oorsprong van deze verbetering. Zo worden er sinds kort Sms'en verstuurd als bijkomende herinnering voor een bepaald segment van klanten en worden openstaande facturen sneller doorgestuurd naar het deurwaarderskantoor

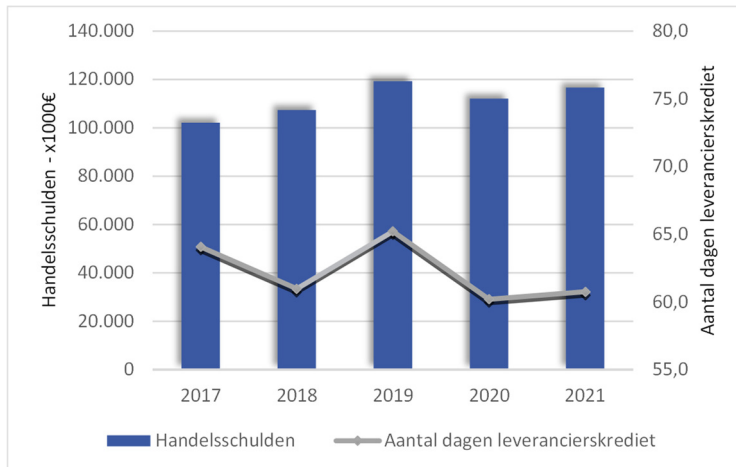
Bij de handelsschulden zien we een stijging van 4,6 miljoen euro.

Het gaat hier om een momentopname. Op jaareinde werden facturen in bulk ontvangen van de Riopact partner Aquafin. Deze facturen werden verwerkt, maar een deel werd pas betaald in 2022 (+6,3 miljoen euro).

Het hoge investeringsritme (zie supra) en de gestegen marktprijzen hebben ook een impact op de openstaande handelsschulden (+1,2 miljoen euro). We merken op dat het hier gaat om niet vervallen schulden.

Aan de zijde van de handelsschulden zien we ook hier de impact terugkomen van het hoger verbruik van drinkwater in 2020 (zie supra). In 2020 waren de voorschotfacturen waarvan hierboven sprake onvoldoende en diende er bij jaareinde bijkomend gefactureerd te worden (- 3,5 miljoen euro).

Dit maakt dat er op jaareinde meer handelsschulden open stonden en ook het aantal dagen leverancierskrediet lichtjes steeg t.o.v. 2020.

Het aantal dagen klantenkrediet (54) is lager dan het aantal dagen leverancierskrediet (61), hetgeen een positieve impact heeft op de liquiditeit van de onderneming.

50/58 Geldbeleggingen en liquide middelen (+42,3 miljoen euro)

De kaspositie van De Watergroep stijgt met 42,3 miljoen euro t.o.v. 2020.

Cashflow uit operaties, investeringen en financiering	2019	2020	2021
Operationele activiteiten			
Nettoresultaat na niet-kaskosten, voor financiële kosten	30.445	13.108	27.410
Niet-kaskosten	88.363	88.631	82.152
= Operationeel brutoresultaat	118.807	101.740	109.562
Veranderingen van het operationele nettobedrijfskapitaal		0	0
Operationele vlottende activa	-17.453	1.237	-6.878
Operationele schulden	15.183	-4.025	2.497
= Totaal van de veranderingen van het operationele nettobedrijfskapitaal	-2.270	-2.788	-4.382
Operationele cashflow	116.537	98.952	105.180
Investeringsactiviteiten			
Immateriële vaste activa	-8.876	-7.053	-8.844
Materiële vaste activa	-109.264	-150.504	-123.475
Financiële vaste activa	-3	-55	4
Minderwaarde bij de realisatie van vaste activa (-)	-21	-140	-1.379
Cashflow uit investeringen	-118.163	-157.753	-133.695
Operationele cashflow na investeringsactiviteiten	-1.626	-58.801	-28.515
Financieringsactiviteiten			
Financiële kosten van het vreemd vermogen	-3.706	-3.648	-3.933
Financiële schulden	14.819	21.503	72.420
Extern eigen vermogen exclusief kapitaalsubsidies	-502	22.721	160
Kapitaalsubsidies	357	2.943	2.163
Cashflow uit financieringsactiviteiten	10.968	43.519	70.810
Cashflow uit operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten	9.342	-15.282	42.295
Beginkas (liquide middelen + geldbeleggingen)	28.257	37.600	22.317
Eindkas (liquide middelen + geldbeleggingen)	37.600	22.317	64.613

Zoals eerder aangehaald staat De Watergroep in de toekomst voor grote uitdagingen. Om deze uitdagingen in de toekomst het hoofd te kunnen bieden, zal er fors geïnvesteerd moeten worden. In 2021 genereerde De Watergroep een positieve operationele kasstroom (105 miljoen euro). Dit laat toe om een groot deel van de investeringsactiviteiten met eigen middelen te financieren. Het resterende deel wordt gefinancierd met lange termijn kredieten.

Bij de budgetopmaak werd becijferd dat er 89 miljoen euro aan vreemd kapitaal nodig zou zijn om de vooropgestelde investeringen te kunnen financieren. De investeringen in de waterproductie- en rioleringsinfrastructuur bleven achter op de planning door de hierboven beschreven redenen.

Het financieringsplan werd in de loop van het jaar hierop bijgesteld. Er werd voor 75 miljoen euro aan lange termijn leningen aangeaan.

Dit maakt dat De Watergroep het jaar eindigt met een positieve cashflow van 42,3 miljoen euro.

12 Herwaarderingsmeerwaarden (- 9,1 miljoen euro) – 13 Reserves (+ 22,1 miljoen euro)

Om een correcter beeld te geven van het vermogen van de onderneming werden in 2012 de drinkwataftakkingen geactiveerd. De herwaardering van de aftakkingen die dateren van voor 2012 werden via het eigen vermogen (code 12) verwerkt. Overeenkomstig Art. 3:35 §3 1° KB Wetboek van vennootschappen en verenigingen wordt de herwaarderingsmeerwaarde (code 12) tot het beloop van de op de meerwaarde geboekte afschrijvingen (9,1 miljoen euro) overgeboekt naar de beschikbare reserve (code 13). De commissie voor boekhoudkundige normen beveelt deze overboeking aan omdat daardoor een getrouwer beeld wordt gegeven van de vermogenstoestand van de onderneming. Het saldo van de herwaarderingsmeerwaarde op de aftakkingen bedraagt 90,4 miljoen euro op 31/12/2021.

Het **resultaat van de divisie drinkwater** bedraagt 13 miljoen euro en wordt toegevoegd aan de onbeschikbare reserves. Globaal gezien worden onder de post 'onbeschikbare reserves' deze reserves opgenomen waarover de algemene vergadering volgens de statuten niet bij gewone meerderheid vrij kan beschikken of waarop de vennoten in geval van uittreding of uitsluiting geen recht hebben. Deze bijzondere formaliteiten beklemtonen het permanente karakter van de reserve en duiden op het commitment van De Watergroep om de verworven inkomsten te investeren in een infrastructuur die de kwaliteit en de kwantiteit van het drinkwater ook in de toekomst zal blijven garanderen.

14 Overgedragen winst/verlies (+ 10,4 miljoen euro)

Het resultaat van de rioolactiviteit (10 miljoen euro) en van de business unit Industrie (0,4 miljoen euro) wordt toegevoegd aan het overgedragen resultaat.

16 Voorzieningen en uitgestelde belastingen (+ 0,3 miljoen euro)

In de loop van 2017 werd de impact duidelijk van het doorheen de tijd opgestapelde fosfaat in het slib van de **spaarbekkens**. Een interne studie, ondersteund door metingen van VITO, toonde aan dat het fosfaat dat zich in de loop van de tijd heeft afgezet in het slib een zware impact heeft op de bedrijfsvoering van de waterwinning. Maatregelen om de aanvoer van fosfaat te verminderen zullen geen effect hebben zolang de interne bron van fosfaat niet wordt aangepakt. Vandaar dat werd beslist over te gaan tot **ruiming van dit sediment** in de volgende jaren. De totale kostprijs werd geraamd op 27 miljoen euro. Omdat men er initieel van uit ging dat de werken binnen de drie jaar zouden aanvatten werd in 2017 reeds een voorziening van 9,5 miljoen euro aangelegd.

Gezien de complexiteit, de nog lopende studies en het feit dat de werken goed gepland moeten worden om de continuïteit van de drinkwatervoorziening ten allen tijde te blijven garanderen, werd de aanvangsdatum van de werken een aantal keer naar achter geschoven.

De start van de renovatiewerken en bijhorende slibuiming van het eerste spaarbekken in Kluizen stond nu gepland voor de zomer 2022. Vertraging bij de opmaak van het milieueffectenrapport (MER)

en bij de aanvraag van de omgevingsvergunning maken het echter onmogelijk om in 2022 van start te gaan. De werken worden daarom meteen met een jaar uitgesteld. In de herfst, winter of lente starten is geen optie: er is elk jaar een lange droge periode (van de lente tot de herfst) waarin we geen water kunnen innemen. In de droge periode kan het spaarbekken leeggemaakt worden en de werken opgestart. De totale duur van de renovatiewerken wordt geschat op 3 jaar.

Gezien de start van de werken pas in de zomer van 2023 zal plaatsvinden werd beslist de voorziening te spreiden over 6 jaar. In 2021 werd een bijkomende voorziening aangelegd van 0,9 miljoen euro wat de totale voorziening op 23,1 miljoen euro brengt.

In 2018 nam De Watergroep de beslissing om haar gemeentelijke vennoten 800 gratis drinkwatertappunten aan te bieden. Eind 2017 werd een voorziening aangelegd van 3,6 miljoen euro, het bedrag dat was vrijgekomen van vervallen waarborgtitels.

De betreffende waarborgtitels werden op papier uitgeschreven tussen 1950 en 1993. In 2017 werd beslist tot een versnelde terugbetaling van deze waarborgen. Wegens het ontbreken van een register was een automatische terugbetaling niet mogelijk.

Het schenken van de tappunten past perfect in het duurzaamheidsbeleid dat De Watergroep voert en zo komen de 3,6 miljoen euro vrijgekomen gelden ten goede van alle burgers in het verzorgingsgebied. Op 9 september 2019 werd het allereerste gratis drinkwatertappunt geplaatst in de Gemeentelijke Basisschool Kappelle-op-den-bos. In totaal werden er reeds 660 binnentappunten geplaatst. De besteding van de voorziening in 2021 bedroeg 0,3 miljoen euro, dit brengt de voorziening op 1,6 miljoen euro.

Aqualex die de tappunten levert en installeert heeft naar aanleiding van de Covid 19 maatregelen een nieuwe functionaliteit ontwikkeld, waarbij de drukknoppen worden vervangen door sensoren. Deze kunnen op de huidige drinkwatertappunten geïnstalleerd worden zodat men veilig drinkwater kan tappen. Vanaf 2022 worden er ook buitentappunten aangeboden. De start van de uitrol is voorzien in het voorjaar.

170/174 -42 Financiële schulden (+ 57 miljoen euro)

In 2021 werd in totaal voor een bedrag van 23 miljoen euro kredieten afgelost.

Er werden 4 bijkomende leningen afgesloten voor een totaalbedrag van 75 miljoen euro, met looptijden variërend tussen de 15 en 25 jaar.

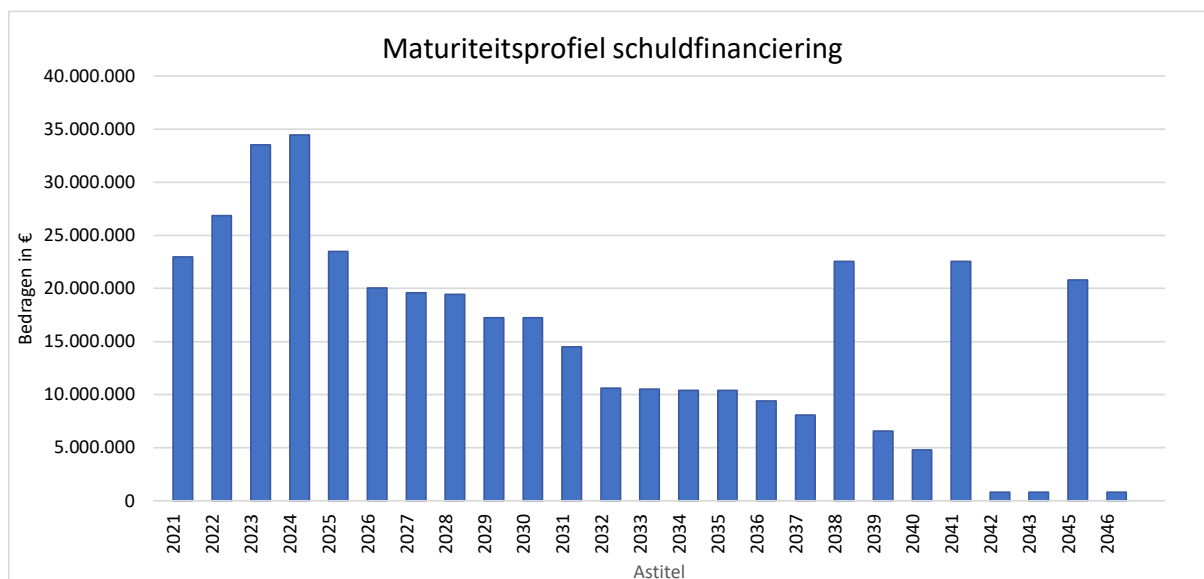
Om korte termijn financieringsnoden beter te kunnen opvangen en meer te diversifiëren in de schuldportefeuille heeft De Watergroep in 2021 een Commercial Paper Program opgestart. Er vonden 5 uitgiftes plaats. Eind 2021 staat er nog 5 miljoen euro uit aan Commercial Paper.

We geven hieronder de evolutie van het openstaand leningsbedrag (lange termijn) en de looptijd van de laatste 5 jaar.

OPENSTAAND LENINGSBEDRAG EN LOOPTIJD IN x1000€					
Looptijd	2017	2018	2019	2020	2021
Vlottend	20.720	19.100	17.480	15.860	14.240
1-jaarlijks	9.600	8.400	7.200	6.000	4.800
3-jaarlijks	20.399	24.911	38.456	36.247	34.037
5-jaarlijks	53.746	47.508	41.296	61.342	55.757
10-jaarlijks	0	0	20.000	39.000	72.000
Vast10	31.097	26.921	23.932	20.944	17.955
Vast12	18.333	31.667	28.750	25.833	22.917
Vast15	38.167	35.333	32.500	29.667	46.833
Vast20	28.000	42.563	40.938	39.313	37.688
Vast25	20.000	20.000	20.000	20.000	40.000
Vast30	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	260.063	276.402	290.551	314.205	366.226

Door het aanhoudende hoge investeringsritme van de laatste jaren is er nood aan bijkomende externe financiering. Ook de volgende jaren zijn de uitdagingen groot en zal er bijkomend vreemd kapitaal nodig zijn om de investeringsuitgaven te financieren.

De onderstaande grafiek geeft de spreiding weer van de aflossingen van de huidige openstaande schuld over de jaren heen.

46 vooruitbetalingen (- 3,5 miljoen euro)

Voor de aanleg van leidingen wordt in bepaalde gevallen een tussenkost van derden gevraagd in de financiering. Voor aanvang van de werken wordt er een voorschot opgevraagd (code 46). Bij beëindiging van de werken wordt dit voorschot verrekend en in mindering gebracht van de investeringskost.

In de loop van 2021 werden heel wat 'oude' voorschotten afgerekend.

179 – 48 Overige schulden (+ 15,4 miljoen euro)

Mina fonds

Sinds 2005 staan de drinkwatermaatschappijen niet alleen meer in voor de productie en levering van drinkwater, maar hebben ze ook de decretale verplichting om het aan de abonnees geleverde water te saneren.

Om aan deze saneringsverplichting te kunnen voldoen werken de drinkwatermaatschappijen samen met een aantal partners. De afvoer van afvalwater (gemeentelijke sanering) gebeurt in samenwerking met de rioolbeheerders, veelal gemeentes en intercommunales. Voor de zuivering van afvalwater (bovengemeentelijke sanering) werd een contract afgesloten met Aquafin NV.

Om de kosten van afvoer en zuivering van het geleverde water te dekken, wordt aan de abonnee een saneringsbijdrage aangerekend. Deze bijdrage wordt als onderdeel van de integrale prijs voor het leveren van water opgenomen in de waterfactuur. Via de waterfactuur betaalt de consument zowel voor de productie en levering van het drinkwater, als de afvoer en zuivering van het afvalwater. Aan de private waterwinners wordt door de aanrekening van een vergoeding een deelname gevraagd in de saneringskost.

Het eenheidstarief van de saneringsbijdrage/vergoeding wordt bepaald onder toezicht van de Economisch Toezichthouder VMM rekening houdend met de kosten van Aquafin, de verwachte opbrengsten en de begrootte werkingstoelagen.

De bovengemeentelijke bijdragen van de abonnees zijn ontoereikend om de kosten voor zuivering te dragen. Om dit tekort op te vangen wordt er jaarlijks voorzien in een **werkingstoelage uit het MINA-fonds**. Er wordt gewerkt met voorschotten, waarna er per werkingsjaar een afrekening wordt gemaakt. De afrekening kan resulteren in een bijkomende vordering op, hetzij een schuld ten aanzien van het MINA-fonds. In het verleden werd het al dan niet batig saldo overgedragen naar het volgende werkingsjaar.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk, regelt voortaan de uitbetaling van de voorschotten van de werkingstoelage als ook de afrekening. Dit besluit stelt expliciet dat de werkingstoelage voor elk jaar afzonderlijk moet worden afgerekend. De verrekening van deze saldi gebeurt dan in de toekomstige voorschotten van de werkingstoelage.

Eind 2021 bedraagt de uitstaande schuld aan het MINA fonds 14,8 miljoen euro voor de werkingsjaren 2019 (+0,6 miljoen euro), 2020 (+1,9 miljoen euro) en 2021 (+12,2 miljoen euro).

DE RESULTATENREKENING

De Watergroep sluit haar resultatenrekening van boekjaar 2021 af met een winst van 23,5 miljoen euro.

BEDRIJFSRESULTAAT

De Watergroep realiseert een bedrijfswinst van 22,2 miljoen euro. Daarmee doet de Watergroep het beter dan in 2019 (+13,8 miljoen euro).

RESULTATENREKENING 2021 - UITGEDRUKT IN x1000€	Code	2020	2021	↔ 2020
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	770.256	807.753	37.497
Omzet	70	697.668	719.949	22.281
Drinkwater		319.853	332.377	12.524
Vastrecht drinkwater		44.787	44.924	137
Verbruik drinkwater		251.535	258.886	7.351
Capaciteitsvergoeding		7.908	7.898	-9
Andere omzet drinkwater		15.623	20.669	5.046
Sanering		354.150	362.021	7.872
Saneringsbijdrage/vergoeding		342.592	349.615	7.023
Dienstverlening sanering		11.558	12.407	848
Afvalwater (excl. sanering)		18.892	20.066	1.174
Industriewater		4.773	5.485	712
Voorraad goederen in bewerking	71	1.385	4.623	3.238
Geproduceerde vaste activa	72	5.354	5.234	-120
Andere bedrijfsopbrengsten	74	65.752	76.754	11.002
Werkingsloelage Mina-fonds		52.897	61.158	8.261
Debiteurenopvolging		4.301	3.762	-539
Gerecupereerde kosten		4.512	7.073	2.561
Diverse operationele opbrengsten		4.042	4.762	719
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	96	1.192	1.095
Bedrijfskosten	60/66A	-761.828	-785.530	-23.701
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	-6.018	-5.845	173
Diensten en diverse goederen	61	-522.814	-542.049	-19.236
Kosten sanering		-375.393	-389.278	-13.884
Andere diensten en diverse goederen		-147.420	-152.772	-5.352
Exploitatie drinkwater		-121.987	-122.314	-327
Afvalwater (excl. Sanering)		-22.451	-23.549	-1.098
Industriewater kosten exploitatie & bestellingen in uitvoering		-2.982	-6.908	-3.926
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-120.189	-131.193	-11.005
Bezoldigingen en sociale lasten		-89.738	-99.084	-9.347
Pensioenbijdragen		-25.465	-26.397	-932
Andere personeelskosten		-4.986	-5.712	-726
Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa	630	-87.439	-83.866	3.573
Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen	631/4	-2.102	-1.637	465
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	-3.540	-263	3.277
Andere bedrijfskosten	640/8	-19.572	-19.274	298
Minderwaarden op handelsvorderingen		-4.873	-4.408	465
Diverse operationele kosten (taks, sloop,...)		-14.699	-14.866	-167
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	-156	-1.402	-1.246
BEDRIJFSRESULTAAT (INCL. NT. RECURRENTE KOSTEN & OPBR.)		8.428	22.224	13.796

70 Omzet (+ 22,3 miljoen euro)

Omzet drinkwater (+12,5 miljoen euro)

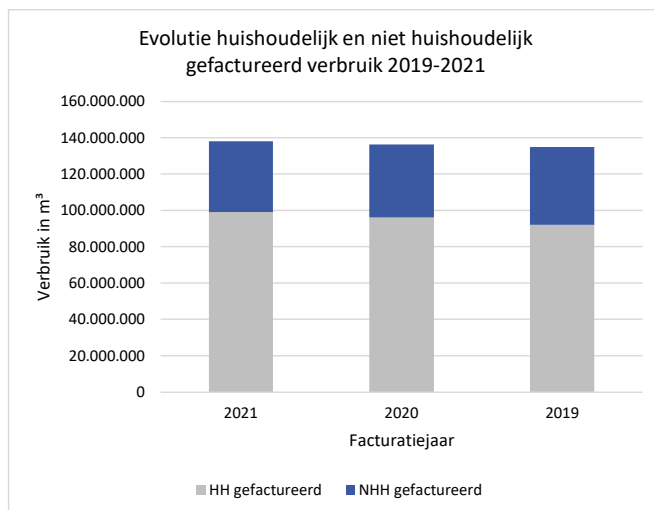
De omzet uit de drinkwateractiviteit stijgt met 12,5 miljoen euro.

Op de drinkwaterfactuur worden voor de **productie en levering van het drinkwater** 2 componenten aangerekend.

Voor de aansluiting op het waternet wordt er een vast recht van 50 euro aangerekend. Dit bedrag is bij alle watermaatschappijen gelijk en wordt niet geïndexeerd. Het wordt aangerekend per wooneenheid (woning) en wordt verminderd met 10 euro per bewoner.

Daarnaast betaalt de klant per kubieke meter die hij verbruikt een variabele prijs. De tarieven van het variabele deel verschillen van maatschappij tot maatschappij, en worden vastgelegd via de tariefregulering. Jaarlijks worden deze tarieven zoals voorgeschreven geïndexeerd.

De omzet uit het verbruik van drinkwater of het variabele deel van de drinkwaterfactuur steeg met 7,4 miljoen euro. 2,4 miljoen euro van de stijging is toe te schrijven aan de indexatie van de tarieven (+0,78%). Het andere gedeelte kan verklaard worden door de stijging van het verkocht volume water (+1,22%) en de verschuiving van de verkochte volumes naar andere tariefschijven.

Zo steeg het 'gefactureerd' huishoudelijk verbruik ten opzichte van 2020 met 3 miljoen m³ (+3,13%) en hiermee ook het verbruik aan comforttarief.

Het verbruik van de 'niet-huishoudelijke' klanten daalde al voor het tweede jaar op rij, in 2021 met 1,4 miljoen m³ (-3,34%). De daling toont zich voornamelijk in de niet huishoudelijke verbruiken minder dan 500 m³ per jaar. Denk hier aan kantoorgebouwen, handelspanden, ...

Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze evoluties een gevolg van de Covid pandemie. Velen van ons werkten van thuis uit en voor heel wat Belgen is dat vandaag nog steeds het geval.

Anderzijds mag de impact van de erg warme zomer in 2020 ook niet vergeten worden. Het hogere

verbruik door de lange periode van droogte toont zich nog in de facturaties van de eerste jaarhelft 2021.

Met de campagne '**Allemaal digitaal**', lanceerde De Watergroep eind 2019 een eerste **kortingsactie**. Klanten die overschakelden naar een digitale waterfactuur ontvingen eenmalig een korting van 10 euro op hun waterfactuur. Ook de klanten die reeds eerder voor digitaal kozen werden niet vergeten en ontvingen een korting van 10 euro.

In totaal schakelden 290.000 klanten over naar 'digitaal' wat het aantal 'digiklantene quasi verdubbelde. Er werd in totaal voor 6 miljoen euro aan kortingen uitbetaald in 2020, dit verklaart dan ook direct de sterke stijging van de 'andere omzet' drinkwater (+5 miljoen euro).

Digitaal factureren is niet alleen kostenbesparend maar is ook **duurzaam**. Denk alleen al aan de stapels papier die men bespaart.

Omzet sanering (afvoer en zuivering) (+7,9 miljoen euro)

Naast de kost voor de productie en levering van drinkwater, wordt op de drinkwaterfactuur ook de kost voor het **afvoeren** en inzamelen van het afvalwater via riolering en de kost voor de **zuivering** van het afvalwater in de zuiveringsstations aangerekend.

De aanrekening bestaat ook uit een vaste en variabele component. Het variabele **tarief** wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2021 stegen de tarieven met +0,51%.

De stijging van het verkocht volume drinkwater in 2021 heeft een positieve impact op de saneringsomzet. En naar analogie met drinkwater zien we een stijging van de inkomsten uit huishoudelijke contracten en een daling bij de niet huishoudelijke.

Omzet uit afvalwater (excl. Sanering) (+1,2 miljoen euro)

Binnen Riopact bundelen De Watergroep en Aquafin de krachten voor een efficiënt afvalwaterbeheer. Riopact heeft een breed gamma aan diensten voor gemeenten die zich bij hun rioleringsbeheer willen laten bijstaan door een partner met kennis en expertise.

De omzetstijging uit afvalwater komt voort uit een stijging in het volume rioolhuisaansluitingen en afkoppelingen, als ook de extra prestaties voor vervangingen en herstellingen van hydraulisch gevoelige structuren.

Omzet uit Industriewater (+0,7 miljoen euro)

De Watergroep wil een integraal waterbedrijf zijn dat diensten aanbiedt binnen de hele waterketen. Heel wat bedrijven zijn grote waterverbruikers maar beschouwen het beheer van hun waterhuishouding niet als een kernopdracht. Zij doen daarom steeds vaker een beroep op de expertise van De Watergroep om hun interne waterstromen te optimaliseren, **proceswater te leveren** of

afvalwater te hergebruiken binnen het productieproces.

De omzet van de business unit Industrie groeit met 0,7 miljoen euro t.o.v. 2020.

Een kleine greep uit een aantal unieke projecten die zorgen voor bijkomende omzet volgt hierna:

- De Watergroep sloot met voedingsbedrijf Dupont een overeenkomst af voor de bouw, de prefinanciering en de exploitatie van een waterhergebruikinstallatie op hun site in Brugge. De nieuwe installatie voor de productie van proceswater is sinds de zomer van 2020 in gebruik. Met deze installatie wordt het ruwe koelwater hergebruikt: oppervlaktewater uit de Komvest en kanaalwater uit het kanaal Gent-Brugge-Oostende. Het ruwe koelwater wordt eerst gebruikt voor koeling. Dit water wordt ingenomen door de installatie van De Watergroep. Het geproduceerde proceswater wordt door Dupont gebruikt in de productie en als voeding voor de stoomketels.

Zo werd er een duurzaam alternatief ontwikkeld voor de bestaande grondwaterwinningen.

In 2021 was de installatie een volledig jaar operationeel.

- Water maakt bij een plantaardig merk zoals Alpro een essentieel onderdeel uit van de productie. Het grootste deel van de waterimpact zit in het telen van de ingrediënten, maar ook voor het reinigen van de fabrieken binnen het kader van het garanderen van voedselveiligheid worden grote hoeveelheden water gebruikt. Alpro beschouwt dus het recupereren en besparen van water waar mogelijk als een belangrijk onderdeel van haar duurzaamheidsstrategie. In alle fabrieken wordt het afvalwater gezuiverd en de afgelopen 10 jaar is het waterverbruik per product afgenomen met maar liefst 20%. Alpro zoekt concreet naar manieren om de waterstromen op de site in Wevelgem te optimaliseren. De samenwerking met De Watergroep resulteerde in de grootste waterhergebruikinstallatie van Vlaanderen goed voor een capaciteit van maar liefst 720.000 m³ liter water
Weer een mooi staaltje van circulair watergebruik.

71 Voorraad goederen in bewerking (+3,2 miljoen euro)

Zoals hierboven reeds aangehaald (zie balans – code 30), bouwde De Watergroep in Commewijne (Suriname) een waterproductiecentrum dat drinkwater levert op basis van oppervlaktewater uit de Surinamerivier. Eén van de andere grote realisaties in opdracht van een industriële klant betrof de bouw van een waterhergebruikinstallatie. De kosten die gemaakt werden bij de uitvoering van deze projecten werden geactiveerd.

74 andere bedrijfsopbrengsten (+11 miljoen euro)

Sanering werkingstoelage Mina-fonds (+8,3 miljoen euro)

Naast de productie en levering van drinkwater, hebben de drinkwatermaatschappijen ook de decretale verplichting om het aan de abonnees geleverde water te saneren. Om aan hun saneringsverplichtingen op bovengemeentelijk vlak te kunnen voldoen, hebben de drinkwatermaatschappijen een contract

met Aquafin NV afgesloten. Omdat de bijdragen/vergoedingen van de abonnees ontoereikend zijn om de kosten van zuivering te dekken, werd voorzien in een tussenkomst van het Mina fonds.

De kost voor de zuivering van afvalwater in de zuiveringsstations aangerekend door Aquafin steeg in 2021 met 13,5 miljoen euro (zie code 61 – kosten sanering). De omzet uit bijdragen van de abonnees steeg ook, maar slechts met 5 miljoen euro. Dit maakt dat het Mina fonds voor 8,3 miljoen euro meer zal moeten tussenkomen.

Gerecupereerde kosten (+2,6 miljoen euro)

De Watergroep vormde zich in 2019 om van een provinciaal aangestuurde naar een procesgerichte organisatie. Een van de grote drijfveren daarbij was een gestroomlijnde manier van werken over de regio's heen. Eind 2020 werd de wijze van opmaak van offertes in het kader van leidingwerken voor gemeente-vennoten en derden geüniformiseerd. Dit resulteerde in een **nieuw verkavelingsreglement**. De offerte voor verkavelingen werd sterk vereenvoudigd, hierdoor kunnen afrekeningen naar verkavelaars onmiddellijk na aanleg worden opgesteld. In 2021 genereerde dit 1,1 miljoen euro extra inkomsten.

Bij afrekening van een leidingproject worden de **tussenkomsten van derden in de financiering** van de **leiding** in mindering gebracht van de overeenkomstige aanschaffingswaarde. De nettowaarde (aanschaffingswaarde – tussenkomsten derden) van de leiding worden geactiveerd en hierop worden dan de afschrijvingen berekend. Indien op projectniveau de financiering door derden groter is dan de investeringskost, wordt het verschil in opbrengst genomen.

In 2021 werd een achterstand in de afrekening van oudere dossiers weggewerkt. Hierdoor liggen de gerecupereerde kosten 0,5 miljoen euro hoger dan in 2020.

76 niet recurrente bedrijfsopbrengsten (+1,1 miljoen euro)

In 2021 werd er een **meerwaarde** van 0,5 miljoen euro gerealiseerd op de **verkoop van onroerende goederen, gebouwen en gronden**.

De Watergroep heeft een eigen pensioenfonds voor de statutaire personeelsleden en is verantwoordelijk van de uitbetaling van de pensioenen als ook het beheer van de pensioenreserve. De gereserveerde middelen moeten steeds in een voldoende dekkingsgraad voorzien van de lopende en toekomstige pensioenen. Daarom besliste de Raad van Bestuur de volledige gerealiseerde meerwaarde **door te storten naar de pensioenreserves** (code 62).

61 Diensten en diverse goederen (+19,2 miljoen euro)

Kosten sanering (+13,9 miljoen euro)

Om aan haar saneringsverplichtingen te kunnen voldoen werkt De Watergroep samen met een aantal partners.

De afvoer van afvalwater (gemeentelijke sanering) gebeurt in samenwerking met de rioolbeheerders, veelal gemeenten en intercommunales. Om hun opdracht te kunnen uitvoeren worden de gefactureerde bijdragen/vergoedingen voor afvoer doorgestort naar de rioolbeheerders.

De doorgestorte bedragen stijgen in dezelfde verhouding als de gefactureerde bijdragen/vergoedingen (zie code 70 – omzet sanering) (+0,7 miljoen euro).

De zuivering van het afvalwater gebeurt door Aquafin (bovengemeentelijke sanering). De kosten voor de zuivering worden aan de drinkwatermaatschappijen doorgerekend. De kost voor zuivering op sectorniveau steeg (4,13%), maar ook het aandeel ten laste van De Watergroep in het geheel nam toe. Dit maakt dat De Watergroep 13,4 miljoen euro meer kosten voor zuivering betaalde in 2021. (zie ook code 70 – omzet sanering en code 74 – sanering werkingstoelage Mina-fonds).

Andere diensten en diverse goederen (+5,4 miljoen euro)

Exploitatie drinkwater (+0,3 miljoen euro)

De kosten voor andere diensten en diverse goederen in de divisie drinkwater liggen in lijn met vorig jaar. Binnen deze rubriek zitten er wel grotere verschillen. We lichten hieronder de voornaamste gebeurtenissen toe die tot de stijging hebben geleid.

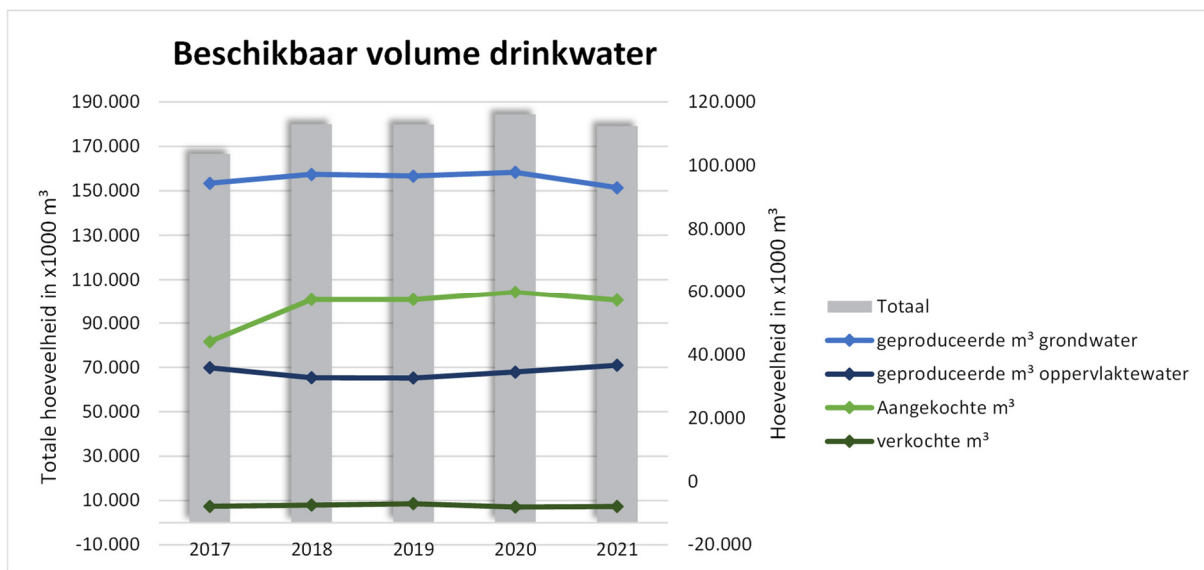
Daling beschikbaar volume drinkwater

Het **beschikbaar volume drinkwater** voor verkoop lag in 2021 5,2 miljoen m³ lager dan in 2020. Dit is een **daling van 2,81%**. Er werd gevoelig minder drinkwater aangekocht bij collega watermaatschappijen (-4,37%), maar ook de eigen productie daalde met 2,05%.

2021 bracht veel regen. Hoewel dat goed nieuws was voor de waterbronnen, had het weer ook een keerzijde: ongeziene overstromingen. Ook enkele van onze eigen waterwinningen en waterproductiecentra liepen onder water. Het was dus even alle hens aan dek om de waterkwaliteit en de watervoorziening te garanderen.

De waterproductiecentra van Pécrot en La motte van de Waalse collega's die ook klanten van De Watergroep beleveren zijn sinds 15 juli uit bedrijf.

Er was niet enkel minder vraag naar drinkwater door de '**natte zomer**', we zien ook een **positieve evolutie in het lekverlies**.

De daling in het beschikbaar water voor verkoop toont zich in de kosten gerelateerd aan de productie (zoals elektriciteit en chemicaliën) en de aankoopkosten van drinkwater bij derden.

De kost van het water dat aangekocht werd bij andere drinkwatermaatschappijen daalde met 2,2 miljoen euro.

Door de droge zomer van 2020 moest De Watergroep beroep doen op de collega waterbedrijven om aan de vraag te kunnen voldoen. Van droogte was er in 2021 geen sprake, we vielen van het éne uiterste in het andere.

Door de hierboven vermelde **overstromingen** in een aantal Waalse winningen werd er 0,8 miljoen m³ minder water aangekocht bij de Waalse collega watermaatschappij.

Om de **kolenkalklaag** in het Westen van het land niet onnodig te belasten, werd er in 2021 minder opgepompt, hierdoor werd er bijkomend 1,2 miljoen m³ minder water aangekocht bij SWDE.

In Zemst werd er 0,3 miljoen m³ meer aangekocht t.o.v. 2020. Dit kadert in het **Aquaduct** verhaal.

Farys, Water-link en De Watergroep ondertekenden op 18 december 2015 een overeenkomst die de onderlinge levering van drinkwater regelt. Dit project kreeg de naam Aquaduct. Hiermee kwamen de drie waterbedrijven tegemoet aan een van de doelstellingen die de Vlaamse Regering heeft geformuleerd in haar beleidsnota 2014-2019: via samenwerking tussen drinkwaterbedrijven productie en verbruik beter op elkaar afstemmen. Met dit project wordt Vlaanderen minder afhankelijk van andere regio's en wordt de leveringszekerheid versterkt.

Zo bouwde Water-link in **Walem** een **nieuwe waterfabriek**. De levering van drinkwater in regio Zemst kan hierdoor gegarandeerd worden. Dit stelde De Watergroep in de mogelijkheid om de winning van Zemst die operationele problemen had (putverstopping) definitief uit gebruik te nemen.

Ondanks de gestegen energieprijzen daalde de kost voor elektriciteit met 1,3 miljoen euro tegenover vorig boekjaar. Door de lagere eigen productie daalde de benodigde energie (-1,2 miljoen euro).

Maar er was ook een gunstig prijseffect van 0,1 miljoen euro. De Watergroep heeft een leveringscontract met de leverancier Engie-Electrabel voor de periode 2019-2023. Het contract is geïndexeerd op basis van de beursparameter CAL-YY Power BE op de Ice-Endex energiebeurs. We hebben de optie de beursparameter vast te klikken op een bepaalde waarde, ten einde ons in te

dekken tegen prijsstijgingen. De parameters werden voor 2021 en 2022 volledig vastgeklekt, voor 2023 nog maar gedeeltelijk. Dit betekent dat De Watergroep tot medio 2023 nog verzekerd is van gunstige elektriciteitsstarieven.

Ook de kosten voor **chemicaliën** kennen een daling van -9,5% (-0,5 miljoen euro).

Er is geen significante daling in de bestelde hoeveelheden.

We zien wel een stijging in de bestelde hoeveelheden NaOH. De Watergroep wil op termijn 45% van het water dat ze levert, ontharden. Hiervoor zijn er in totaal een 20-tal installaties nodig in gebieden waar het leidingwater vrij hard is. Dit vergt uiteraard veel geld en tijd. Gestaag worden er nieuwe onthardingsinstallaties in dienst genomen.

Eind 2020 werd er een nieuw contract afgesloten voor de levering van NaOH. De prijzen liggen 23% lager dan deze van het oude contract. Het hoger verbruik wordt dan ook ruimschoots gecompenseerd door de prijsdaling.

Werken aannemers

De kosten voor werken uitgevoerd door aannemers stijgen met 1,2 miljoen euro t.o.v. 2020.

De **hoge marktprijzen** verklaren een stijging van 0,5 miljoen euro.

Daar waar voorheen eigen personeel ingezet voor **uitbraak van aftakkingen en klein straatherstel**, worden deze werken nu uitgevoerd door aannemers. De focus van de medewerkers ligt immers op het opsporen en herstellen lekken (zie infra – strategische projecten).

Strategische projecten – Duurzaamheid en klantegerichtheid

Zoals reeds eerder aangehaald zijn duurzaamheid en klantcentrisch werken de rode draad doorheen onze strategie.

De Watergroep zet volop in op digitale dienstverlening.

Via de **digitale watermeter** krijgen de klanten een extra dienstverlening. Ze hoeven bijvoorbeeld niet meer jaarlijks hun meterstand door te geven: dat gebeurt automatisch. Bovendien kunnen ze zelf hun dagverbruik opvolgen, waardoor eventuele lekken sneller aan het licht komen en klanten niet onverwacht een hoge factuur krijgen. Dankzij de digitale watermeters krijgt De Watergroep als waterproducent ook een beter inzicht in het verbruik van onze klanten en kunnen we onze productie beter sturen. Merken we mogelijke lekken op, dan verwittigen we de gebruiker.

In 2021 gebeurde heel wat werk om een grootschalige uitrol van de digitale meters voor te bereiden. Dat gebeurt in samenwerking met de andere Vlaamse waterbedrijven én met Fluvius, de Belgische netbeheerder van elektriciteit en aardgas. Fluvius gaat de komende jaren in elke woning een digitale elektriciteitsmeter plaatsen. Daar zal ook de digitale watermeter aan gekoppeld worden, zodat er geen aparte communicatietechnologie moet voorzien worden. Op die manier worden de kosten gedeeld en raken klanten geen extra ruimte kwijt.

Er werden concrete afspraken gemaakt met aannemers en leveranciers van watermeters, het smart water platform werd ingereedheid gebracht en de nodige aanpassingen in het Enterprise Resource Planning (ERP) systeem werden doorgevoerd (zie infra – werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling).

Dit alles had in 2021 een kostenplaatje van 2,3 miljoen euro (+1,3 miljoen euro t.o.v. 2020).

Leakie is ons **actieplan tegen waterverlies**, want elke druppel telt. Het actieplan omvat zeven actiesporen om de werkelijke waterverliezen te verlagen.

In de actiesporen 'Meer Meten' en 'Betere lekopsporing' plaatsen we meer sensoren in het leidingnet, zo verkleinen we de registreerzones waar we lekken kunnen opmerken via sensorgegevens.

De gegevens worden verwerkt via slimme software van Hydroware, om lekken automatisch op te merken. Zo kunnen de medewerkers voor lekopsporing ingezet worden in die gebieden die het meeste aandacht vragen.

Er werden ook nieuwe werkafspraken (processen) gebruikt in de zoektocht naar onzichtbare lekken, met bodemmicrofoons en andere nieuw technieken. Er werd ook getest hoe we lekken kunnen opsporen met satellietfoto's. Zo'n foto is een nuttige momentopname om langlopende lekken te vinden. De techniek is een aanvulling op de gebruikte methodes, maar vervangt deze niet.

Om lekken te vermijden, worden er ook acties ondernomen om de druk op leidingen beter te beheren. In totaal werd er in het kader van dit project 1,1 miljoen euro uitgegeven aan diensten en diverse goederen in 2021 (+0,7 miljoen euro t.o.v. 2020).

Er werd in 2021 vol ingezet op het project en ook de inspanningen van de voorbije jaren beginnen hun vruchten af te werpen. Het niet in rekening gebracht water (NRW), waarvan het lekverlies het grootste deel uitmaakt, daalde van 25,26% in 2020 naar 23,17% in 2021.

In 2021 werd de 1ste fase van de nieuwe klanten-contact-case tool uitgerold. Deze werd **IRIS** gedoopt. IRIS brengt een 360° kijk op onze klanten, cases en contacten in 1 tool en staat voor een verbeterde dienstverlening voor onze klanten en een verhoogde efficiëntie en werkplezier voor de medewerkers. In 2023 staat de volledige integratie met het ERP systeem op de planning. Voorlopig connecteert de applicatie met de ERP via webservices.

Dit en tal van andere verbeterprojecten binnen De Watergroep hebben een IT component. Dit maakt dat de **exploitatiekosten voor IT** stijgen met 1,5 miljoen euro t.o.v. 2020.

Externe ondersteuning

Sinds november 2019 is de nieuwe procesgestuurde organisatie operationeel. Bij de opstart liep niet alles onmiddellijk op wieltjes. Omdat de tijd genomen werd om de bestaande medewerkers in de nieuwe functies in te schakelen, lag het aanwervingsritme voor nieuwe medewerkers lager dan normaal en bleven heel wat posities vacant (zie infra – personeelskosten). Bovendien moesten een aantal processen nog gefinetuned worden.

De nodige maatregelen werden genomen om stap voor stap de werking van de nieuwe organisatie te verbeteren. Daar waar er personeelstekorten waren werd er bijgeschakeld met **tijdelijke externe**

ondersteuning . Ondertussen werden al heel wat vacatures ingevuld en kon de ondersteuning afgebouwd worden (-0,9 miljoen euro).

Afvalwater (excl. Sanering) (+1,1 miljoen euro)

De extra business zoals hierboven reeds beschreven (zie code 70 – omzet afvalwater excl. Sanering) brengt ook een stijging in de aannemerskosten teweeg.

Industriewater exploitatiekosten en kosten bestellingen in uitvoering (+3,9 miljoen euro)

Zoals hierboven reeds aangehaald (zie balans – code 30 en resultatenrekening – code 71), heeft De Watergroep een aantal grote projecten in bestelling. Tijdens de bouw van deze langlopende bestellingen worden de kosten geactiveerd.

62 Bezoldigingen en sociale lasten en pensioenen (+11 miljoen euro)

Indexering lonen 10/2021 (+0,9 miljoen euro)

In oktober 2021 werden de lonen **geïndexeerd** met **2%**.

Sociaal akkoord 2019-2020 (+1 miljoen euro)

Binnen het **sociaal akkoord** was een financiële enveloppe beschikbaar van 1,1 miljoen euro. Het gros van de overeengekomen maatregelen werd in 2020 geïmplementeerd. Een aantal voorziene maatregelen kon niet gerealiseerd worden in 2020 en kregen hun uitwerking in 2021:

- Er werd een tweede pensioenpijler ingevoerd voor de contractuele medewerkers. Deze trad retroactief in werking vanaf 1 januari 2019. (+1 miljoen euro).
- Op 1 juli 2021 werd een verzekering afgesloten voor het contractueel personeel waarbij het inkomstenverlies bij arbeidsongeschiktheid na de periode van gewaarborgd loon ingedekt wordt.

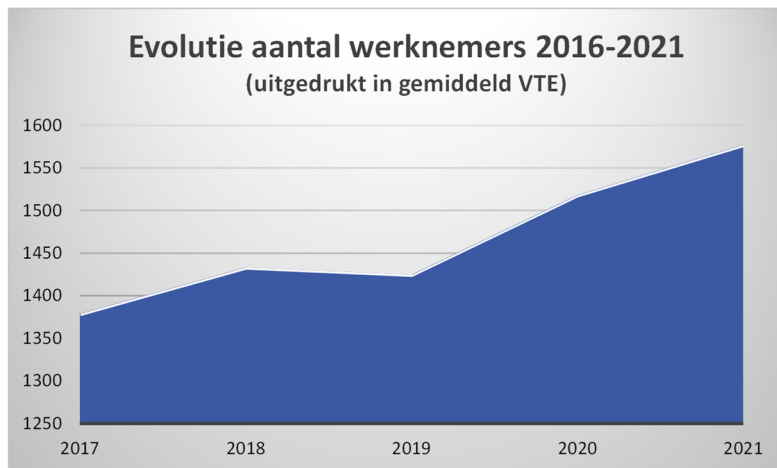
De voorziening van 571 Keur die voor boven vermelde maatregelen werd aangelegd, werd besteed in 2021.

Evolutie aantal werknemers

De omvorming in 2019 naar een **procesgestuurde organisatie** en de noodzaak om anders te gaan werken, leidde tot een hertekening van het organogram en grondige herschikking van functies, taken en verantwoordelijkheden. Zo ontstonden er tal van nieuwe functies en kwamen bestaande functies

mogelijk open. De overgang nam de nodige tijd in beslag. Bij de overgang in 2019 hadden bijna alle medewerkers hun plek gevonden in de nieuwe organisatie. Bepaalde functies geraakten niet onmiddellijk ingevuld wat zich initieel toonde in een daling van het aantal medewerkers. Ondertussen werd een groot deel van de vacante vacatures ingevuld. Dit vertaalt zich in een stijging tot 1577 voltijdse equivalenten (VTE's).

Door verdere optimalisatie en automatisering van de bedrijfsprocessen streeft De Watergroep continue naar een hogere efficiëntie. Dit zal toelaten om de personeelsbezetting te optimaliseren.

635/7 Voorzieningen voor risico's en kosten (-3,3 miljoen euro)

In 2020 werd een bijkomende voorziening aangelegd voor de **ruiming van het sediment** in de **spaarbekkens** (zie code 16 – voorzieningen en uitgestelde belastingen) van 5,5 miljoen euro. In 2021 bedroeg de toevoeging 0,9 miljoen euro, wat de totale voorziening op 23,1 miljoen euro brengt.

In 2019 werd het allereerste gratis **drinkwatertappunt** geplaatst in de Gemeentelijke Basisschool Kapelle-op-den-Bos. In totaal werden er al 660 binnentappunten geplaatst. In 2020 werden er 413 fonteintjes geplaatst voor een bedrag van 1,4 miljoen euro (code 61 Diensten en diverse goederen). De in 2017 aangelegde voorziening werd teruggenomen voor dit bedrag (code 16- voorzieningen en uitgestelde belastingen). In 2021 bedraagt de besteding van de provisie 0,3 miljoen euro.

63 Afschrijvingen op vaste activa (-3,6 miljoen euro)

Vóór 1991 schreef De Watergroep niet af op haar patrimonium. Vanaf 1991 wel. De **productie- en toevoerinstallaties** aangeschaft **tot en met 1991** met een aanschaffingswaarde van 112,5 miljoen euro werden van 1 januari 1991 tot en met 31 december 1995 lineair afgeschreven over 60 jaar (1,67%). Vanaf 1 januari 1996 werd de resterende netto boekwaarde per 31 december 1995 over 25 jaar afgeschreven in jaarlijkse gelijke schijven (4%) zodat de afschrijvingsduur op 30 jaar werd gebracht. De

termijn van 30 jaar eindigde op 31 december 2020 en vanaf 2021 viel dan ook de jaarlijkse afschrijving van 4,5 miljoen euro weg.

64 Andere bedrijfskosten (-298 Keur)

Bij de andere bedrijfskosten vermelden we de compensatieregeling voor de aannemers die met bijkomende kosten geconfronteerd werden door het nemen van extra veiligheidsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-risico's bij werken.

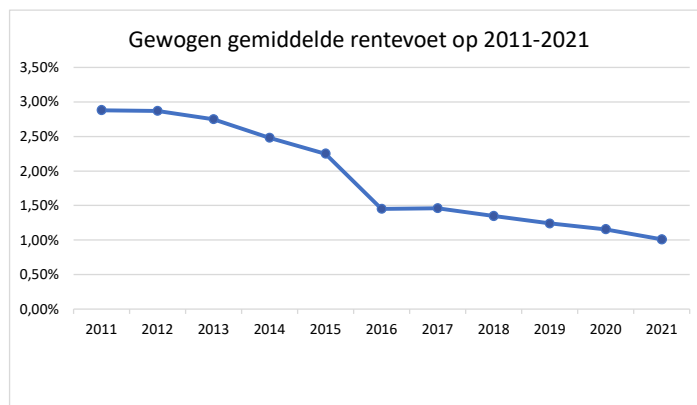
Deze forfaitaire compensatieregeling betrof een bijkomende vergoeding van 1% op de vorderingsstaten van de werken die liepen vanaf 18 maart 2020 en werd aangehouden tot in het najaar 2021.

FINANCIEEL RESULTAAT

Het financieel resultaat van De Watergroep bedraagt 1,3 miljoen euro en ligt hiermee in lijn met het resultaat van vorig boekjaar.

RESULTATENREKENING 2021 - UITGEDRUKT IN x1000€	Code	2020	2021	<> 2020
FINANCIELE OPBRENGSTEN	75/76B	4.702	5.234	532
Opbrengsten uit vlottende activa	751/7	144	241	96
Kapitaalsubsidies	753	4.557	4.993	436
FINANCIELE KOSTEN	65/66B	-3.669	-3.981	-312
Kosten van schulden	650	-3.648	-3.933	-285
Andere financiële kosten	652/9	-21	-47	-26
FINANCIEEL RESULTAAT (INCL.NT.RECURR.FIN. KOSTEN & OPBR.)		1.033	1.253	220

De uitstaande financiële schuld stijgt met 57 miljoen euro (zie rubriek 17-42 van de balans). De nieuwe leningen konden aan gunstige rentevoeten afgesloten worden. Zoals u in de grafiek hieronder kan zien daalt de gewogen gemiddelde rentevoet dan ook verder in 2021. Dit maakt dat ondanks de toename van vreemd kapitaal, de kosten van schulden slechts licht toenemen.

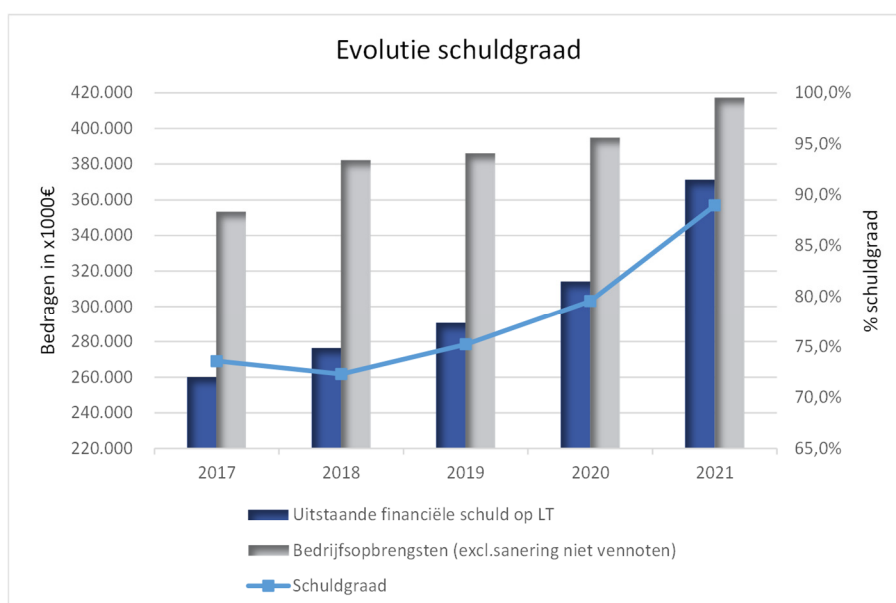

RATIOANALYSE

- Schuldgraad

DE WATERGROEP - uitgedrukt in x1000€	Code	2017	2018	2019	2020	2021
Uitstaande financiële schuld	173/4-42-43	260.063	276.402	290.551	314.205	371.225
Bedrijfsopbrengsten (excl.sanering niet vennoten)	70/74- Sanering	353.401	382.264	386.200	394.993	417.284
SCHULDGRAAD		73,59%	72,31%	75,23%	79,55%	88,96%

Door een evenwicht tussen investeringen en inkomsten te bewaren, houdt De Watergroep de **schuldgraad onder controle**. De schuldgraad komt neer op de totale financiële schuld gedeeld door de inkomsten voor De Watergroep. De bovengrens voor De Watergroep bedraagt 105%.

Door de verhoogde investeringsuitgaven en de gestegen operationele kosten zijn de financieringsnoden gestegen en stijgt ook de schuldgraad. Toch blijft de schuldgraad nog ruim onder de vooropgestelde bovengrens. Niettemin dient deze parameter, gelet de toekomstige investeringsnoden, de komende jaren nauwlettend gevolgd te worden.

- EBIT

OMSCHRIJVING - uitgedrukt in x1000€	RUBRIEK	2017	2018	2019	2020	2021
Omzet	70	613.983	669.064	682.074	697.668	719.949
Kost voorraad	60/71	-6.790	-5.829	-4.044	-4.632	-1.222
Diensten en diverse goederen	61	-446.913	-495.401	-518.323	-522.814	-542.049
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-103.276	-110.270	-113.665	-120.189	-131.193
Andere bedrijfskosten	640/8	-18.319	-23.068	-18.791	-19.572	-19.274
Andere bedrijfsopbrengsten	74	78.094	80.078	82.985	65.752	76.754
Geproduceerde vaste activa	72	7.032	5.216	6.536	5.354	5.234
EBITDA		123.810	119.792	116.771	101.568	108.200
EBITDA %		20,2%	17,9%	17,1%	14,6%	15,0%
vaste activa	630	-81.923	-88.047	-88.632	-87.439	-83.866
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/8	-13.077	-6.016	301	-3.540	-263
Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen	631/4	-2.224	876	-3.172	-2.102	-1.637
EBIT		26.585	26.605	25.268	8.487	22.434
EBIT %		4,3%	4,0%	3,7%	1,2%	3,1%
Niet recurrenente bedrijfskosten/opbrengsten	66A/76A	4.095	378	1.880	-59	-210
Financieel resultaat	65/75	1.045	1.031	-409	1.033	1.253
Winst van het boekjaar		31.726	28.014	26.739	9.460	23.477
Winst %		5,2%	4,2%	3,9%	1,4%	3,3%

RESULTATENREKENING PER DIVISIE

De Watergroep is actief in drie marktsegmenten: drinkwater, afvalwater en industriewater. Zij rapporteert haar resultaten analytisch volgens deze divisies. Om tot een resultaat per divisie te komen, werd er een set van regels afgesproken. Geleverde prestaties tussen de divisies worden aan afgesproken tarieven doorgerekend. De divisies afvalwater en industriewater doen beroep op een aantal ondersteunende diensten binnen drinkwater. Jaarlijks wordt er afgesproken van welke diensten er gebruik zal gemaakt worden, in welke mate en tegen welke kostprijs.

Onderstaande tabel geeft het resultaat per divisie:

ANALYTISCHE RESULTATEN - uitgedrukt in x1000€	2020	2021
DRINKWATER	772	13.036
AFVALWATER	8.296	10.047
RioP-RR RioPact Vennoten	7.852	8.953
RioPact (BU Riolen & SHV)	426	361
Sanering - niet vennoten	18	733
INDUSTRIE & SERVICES	393	394
TOTAAL	9.460	23.477

Binnen de **divisie afvalwater** wordt er een **bijkomende opdeling** gemaakt.

De **RioP** rekeningen zijn **niet solidair**. Per Riopact vennoot wordt er jaarlijks een resultaat vastgesteld. Het resultaat dat toekomt aan de individuele gemeente mag niet gebruikt worden voor het wegwerken van eventuele negatieve resultaten van andere waterdiensten.

De Watergroep en Aquafin beslisten om vanaf 1/1/2015 hun bestaande samenwerking op het vlak van afvalwaterbeheer te integreren in een stille handelsvennootschap waarbij de resultaten van die activiteit op een 50/50 basis worden gedeeld tussen beide partners. De Watergroep heeft als beherende vennoot de boekhouding van de stille handelsvennootschap in de eigen boekhouding geïntegreerd. De prestaties van de stille handelsvennootschap kunnen geïdentificeerd worden door het gebruik van 'specifieke' financiële dimensies. Op jaareinde wordt 50% van het resultaat van de stille handelsvennootschap toegewezen aan enerzijds de stille vennoot i.e. Aquafin en anderzijds De Watergroep.

Het deel van de marge dat toekomt aan De Watergroep (50%) wordt toegerekend aan de Businessunit Riolen (divisie afvalwater).

Het derde luik binnen de divisie afvalwater heeft betrekking op het **sanerings**gebeuren van de niet Riopact vennoten.

DE RESULTAATVERWERKING

Wat betreft de bestemming van de winst van het boekjaar per einde 2021 ten bedrage van 23,5 miljoen euro, stelt de Raad van Bestuur van De Watergroep voor aan de Algemene Vergadering het resultaat als volgt te verwerken:

- Resultaat drinkwateractiviteit (13 miljoen euro): toe te wijzen aan de onbeschikbare reserves,
- Resultaat rioolactiviteit (10 miljoen euro): over te dragen naar het volgende boekjaar,
- Resultaat BU I&S (0,4 miljoen euro): over te dragen naar het volgende boekjaar.

KWIJTING VERLENEN

De Raad stelt tevens voor om kwijting te verlenen aan de bestuurders en aan de commissaris voor het uitvoerende mandaat gedurende het boekjaar 2021.

BIJKOMENDE ELEMENTEN

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN DIE NA HET EINDE VAN HET BOEKJAAR HEBBEN PLAATSGEVONDEN

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

BESCHRIJVING VAN DE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Gelet op de maatschappelijke functie als drinkwaterbedrijf is risicomanagement voor De Watergroep van groot belang. Risicomanagement maakt binnen De Watergroep op meerdere niveaus deel uit van de besluitvorming. Integraal risicomanagement is ingebed in de jaarlijkse beleidscyclus. De voornaamste bedrijfsrisico's worden periodiek geëvalueerd. De evaluatie op bedrijfsniveau gebeurt samen met de verschillende actoren. In 2018 was dit met de directieleden, in 2020 door elk directielid met hun managers en stafleden. In 2022 zal de directie samen met de raad van bestuur de risico inventaris bijsturen en de risico's beoordelen.

Ten opzichte van de voornaamste risico's worden beheersmaatregelen opgesteld. Deze worden jaarlijks opgevolgd, er wordt nagegaan of de beheersmaatregelen worden uitgevoerd en effectief zijn. Door systematisch de risico's mee te nemen in de prioriteitsbepaling kan De Watergroep weloverwogen keuzes maken die de kans op slagen van onze strategie vergroten. Door bewuste afwegingen te maken tussen de strategische doelen en de risico's die we bereid zijn te nemen, streven we naar een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering.

Om de risico's te beoordelen wordt binnen De Watergroep wordt een conservatieve risicohouding gehanteerd.

Strategische risico's

In 2021 werd verder gewerkt met de 22 risico's die het jaar voordien werden vastgesteld en gewogen. De focus lag op de opvolging van beheersmaatregelen en het effect ervan op het risico. We beperken ons in dit jaarverslag tot de top drie van strategische bedrijfsrisico's.

De toenemende waterschaarste als gevolg van de droogte was in 2019 reeds gedefinieerd als het meest kritische risico. In 2020 begon de droogte nog vroeger en werden extreme piekverbruiken vastgesteld. In 2021 ontstonden problemen met vergunningen door te droge bodems. Het risico van de **toenemende waterschaarste** in ons wingebed met als oorzaak de klimaatverandering, de demografische evolutie en de ruimtelijke ordening blijft dan ook de belangrijkste uitdaging voor De Watergroep. Om de robuustheid van de watervoorziening te verhogen wordt sterk gefocust op samenwerking met andere actoren binnen het Vlaams waterlandschap. Zo wordt de innovatiefocus gelegd op gebruik van effluent als extra bron voor drinkwatervoorziening. Hiervoor wordt samengewerkt met Aquafin. Daarnaast is er het ontziltingsproject in Nieuwpoort in samenwerking

met Aquaduin en Farys om ook het zeewater als bron te kunnen aanwenden. Naast aanwenden van alternatieve bronnen worden ook toevoernetten aangepast zodat een meer robuuste watervoorziening ontstaat. Dit zijn allemaal mitigerende projecten die binnen redelijke termijn de leveringszekerheid en de ruwwaterbeschikbaarheid aanzienlijk zullen verhogen. Het aanpassen van productie en toevoervoorzieningen vergt steeds meerdere jaren en brengt grote kosten met zich mee wat zich uit in risico drie (zie infra).

Het tweede belangrijkste strategisch risico is het **verlies van drinkwater** ten gevolge van **lekken** en verouderde infrastructuur. Lekverliezen zijn niet alleen een verspilling van kostbaar drinkwater maar ze vergroten het capaciteitsprobleem en kunnen op die manier bijdragen tot leveringstekorten. De verschillende initiatieven om de gevolgen van lekverlies te verkleinen werden gebundeld in het programma Leakie. Het Leakie programma is een meersporenbeleid dat er op korte en lange termijn moet voor zorgen dat lekken sneller gedetecteerd worden, sneller hersteld geraken maar ook preventief opgespoord kunnen worden en op die manier dus vermeden worden. Het preventief opsporen van risicoleidingen maakt deel uit van het integraal asset beleid. In 2021 werden reeds meerdere leidingen vervangen op basis van voorspellingsmodellen waar de meeste lekken zouden voorkomen. De indicator voor lekverlies NRW toonde in 2021 een eerste daling als resultaat van al deze inspanningen.

Zoals bij risico 1 beschreven vergt het aanpassen en verplaatsen van de productiecapaciteit of toevoer grote investeringsinspanningen die veel menselijke en financiële middelen vergen. Hierdoor is het risico op **suboptimale investeringen in watervoorziening** naar boven gekomen als derde strategische risico. Als oorzaak wordt aangegeven dat er gebrek is aan integrale benadering tussen centrale en decentrale initiatieven. Om dit risico te mitigeren worden de waterleveringsplannen aangescherpt zodat deze een gestructureerde aanzet geven voor het investeringsprogramma. Dat programma wordt overkoepelend en sturend binnen het integraal asset beleid. Op die manier wenst De Watergroep korte en lange termijn investeringen optimaal op elkaar af te stemmen, zodat alle middelen optimaal benut worden.

Operationele risico's

Het niet voldoen aan leveringsverplichtingen wordt door De Watergroep standaard als belangrijkste operationele risico omschreven. Om te alle tijde over water te beschikken, bestaan voor het volledige leveringsgebied leveringsplannen. Om een beeld te krijgen van de robuustheid van de leveringszekerheid is voor elke installatie of hoofdleiding in kaart gebracht hoe een uitval kan opgevangen worden via de beschikbare reservecapaciteit en/of via verbindingsmogelijkheden met andere gebieden. Uit deze sterkte/zwakte analyse worden benodigde investeringen afgeleid om de leveringszekerheid te verbeteren, zoals uitbreiden van de wincapaciteit uit grond- of oppervlaktewater, verhogen van de zuiveringscapaciteit, versterken van het toevoernet of verbindingen met andere drinkwaterbedrijven.

Als beheersmaatregel voor het kwaliteitsrisico heeft De Watergroep de waterveiligheidsplannen opgesteld waarin alle huidige en toekomstige risico's voor de winning, de zuivering en de distributie van drinkwater worden geïdentificeerd. Alle denkbare bedreigingen zijn nauwkeurig geïnventariseerd.

Expertgroepen hebben de bedreigingen beoordeeld en het risico bepaald. Risicomanagement is een continu proces, daarom worden de waterveiligheidsplannen periodiek getest en herzien. Er is een coördinator waterveiligheidsplannen actief die deze planning- en controlecyclus vastlegt en bewaakt. Zo kunnen we de permanente levering van kwaliteitsvol drinkwater, nu en in de toekomst, nog beter waarborgen.

Naast de waterveiligheidsplannen en een 24/7 wachtdienst, zorgen redundante informatica- en communicatiesystemen en een goed uitgewerkt staalnameprogramma voor een optimale controle. Het aangaan van langlopende overeenkomsten met andere drinkwatermaatschappijen en de uitbouw van een nooddrinkwatervoorziening in samenspraak met Aquaflanders laat eveneens toe om bij calamiteiten snel een oplossing te bieden en de klanten een minimale dienstlevering te waarborgen.

Financiële risico's en gebruik van financiële instrumenten

Het debiteurenrisico en het renterisico worden als belangrijkste financiële risico's aanzien.

Om het **debiteurenrisico** te beperken rekent De Watergroep op een geautomatiseerd intern debiteurenbeheer, waarbij rekening gehouden wordt met de regelgeving. De driemaandelijke tussentijdse facturen zorgen ervoor dat het risico per openstaande drinkwaterfactuur beperkt blijft. Indien deze maatregelen niet zorgen voor een tijdige inning is wordt er overgegaan tot de volgende stap: het externe debiteurenbeheer. Dit voorziet in een minnelijke en gerechtelijke fase

Het **renterisico** wordt beheerst door zowel de oorzaak als de gevolgen ervan aan te pakken. De Watergroep probeert de schuldenlast te beperken door de opmaak van een investeringsplan op lange termijn, een uitgavenbudget en een uitgewerkt monitoringsysteem om de schuldgraad optimaal te beheersen. Door een permanente opvolging van de uitstaande leningen en een maximale spreiding over looptijden, aanbieders en vervaldagen wordt het financiële risico beperkt. Om inzicht te verwerven in het maturiteitsprofiel en de spreiding van de uitstaande schulden wordt verwezen naar de bespreking van de *'financiële schulden (170/174-42-43)'* en *'de schuldratio'*.

Financiële instrumenten: Interest Rate Swap

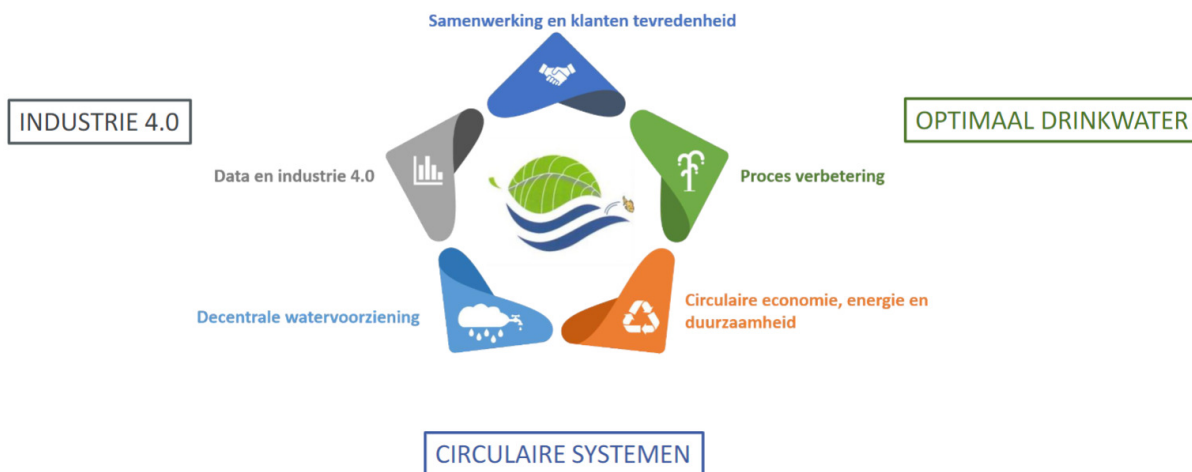
Wanneer door omstandigheden de som van de renteherzieningen en het te herfinancieren bedrag opmerkelijk hoger is dan gemiddeld, veroorzaakt dit een renterisico dat kan ingedekt worden. In dat geval kan bijgestuurd worden door gebruik van financiële instrumenten. Om deze reden werd al in 2012 een Interest Rate Swap (IRS) doorgevoerd, die is ingegaan op 30-11-2015. De rente op een langetermijnkrediet werd door middel van een IRS vastgekleit. Het betreft een lening op 20 jaar, afgesloten op 30-11-2010 met een initieel ontleend kapitaal van 30 miljoen euro en met constante kapitaalaflossingen.

De jaarlijkse aflossing blijft behouden, de 5-jaarlijks herzienbare rente gebaseerd op ISDAFIX 5 jaar +48 basispunten werd omgezet in een vaste rentevoet van 3,265% per jaar. Op dit moment staat voor de lening nog 13,5 miljoen euro open. De jaarlijkse aflossingen bedragen 1,5 miljoen euro. De IRS heeft bijgedragen tot een vermindering van het renterisico en tegelijk tot een grotere spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. Merk op dat deze transactie enkel dient ter indekking en niet

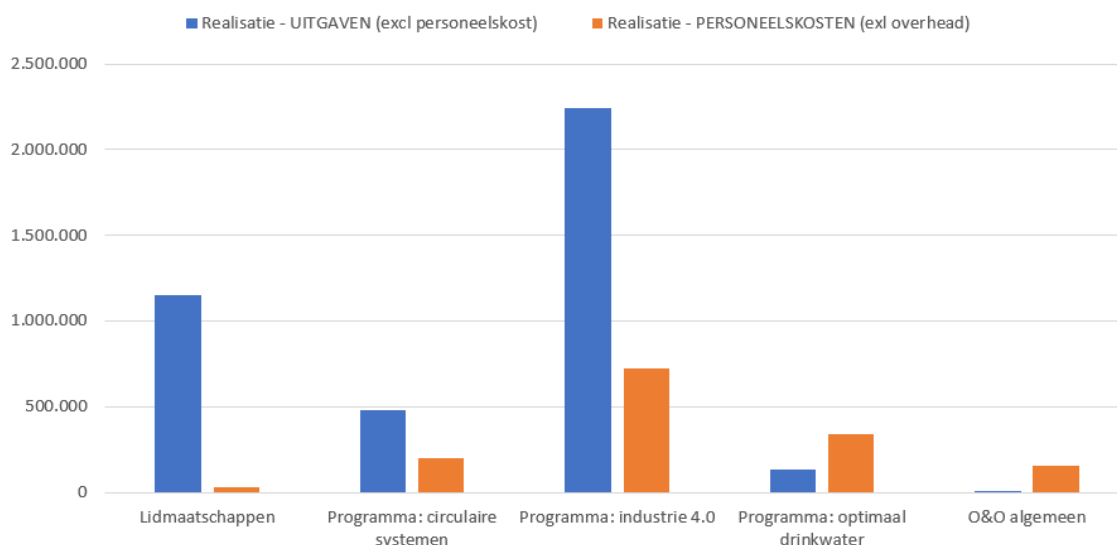
ter speculatie. De Swap zal conform de raadsbeslissing en ongeacht het resultaat tot de vervaldatum worden aangehouden. Dit is de reden waarom geen aparte provisies dienen geboekt te worden.

WERKZAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

De afdeling Onderzoek en Ontwikkeling zette haar initiatieven van de afgelopen jaren verder in 2021 onder dezelfde programma's (Industrie 4.0, Optimaal Drinkwater en Circulaire Systemen) en thema's (data en industrie, samenwerking en klantentevredenheid, procesverbetering, circulaire economie, energie en duurzaamheid en decentrale watervoorziening). Waar de programma's en thema's hetzelfde zijn gebleven, is het aantal en de grootte van de projecten echter sterk gestegen wat zich vertaalt in een stijging van de personeelskosten, uitgaven maar ook subsidieaanvragen die ingediend en verleend zijn.

Zo werden in 2021 de inspanningen met betrekking tot Onderzoek & Ontwikkeling voor heel De Watergroep verhoogd tot 4,47 miljoen euro, wat ten opzichte van 2020 neerkomt op een stijging van 12%. De totale kost van de activiteiten die betrekking hebben op Onderzoek & Ontwikkeling komt voor 2021 overeen met 1,43% van de (gereguleerde) drinkwateromzet van De Watergroep. Het gros van de activiteiten speelt zich af in de afdeling Onderzoek & Ontwikkeling zelf. In totaal bedroeg het team in 2021 15 medewerkers en er waren een 40-tal collega's (vertaalt in 4 VTE's) van buiten de afdeling werkzaam op onderzoekprojecten.

Figuur: Realisaties uitgedrukt in € per programma en per kostensoort.

Lidmaatschappen

In 2021 werd terug sterk geïnvesteerd in (internationale) samenwerking. Een groot deel (1 miljoen euro) gaat naar de samenwerking met het kenniscentrum KWR in Nederland. In 2021 werd een kosten-batenanalyse uitgevoerd op het aandeelhouderschap van KWR. Met deze berekening werd er vastgesteld dat de 'investeringskost' ongeveer 1,5 maal hoger is dan de gefactureerde kost. Met andere woorden heeft de collectiviteit van het onderzoek binnen KWR een sterke meerwaarde, desondanks de hoge financiële inspanning. Naast KWR is De Watergroep ook partner van andere organisaties zoals VITO/Vlakwa, Capture (UGent), Isle Utilities, SWAN, European Junior Water Programme, Sensileau ...

O&O programma's

Optimaal Drinkwater

Het programma Optimaal Drinkwater focust zich op onderzoeksprojecten die gerelateerd zijn aan waterbeschikbaarheid, waterzuivering en waterkwaliteit. In 2021 werden 7 projecten opgestart (van ideefase naar een (voorbereidende) projectfase) en 3 projecten afgerond (of in afrondingsfase). De voornaamste realisaties binnen het programma waren:

- Het project 'Water Test Network' werd met een jaar verlengd tot 6 december 2022. Binnen dit project werd er in samenwerking met kmo's een innovatieve zuivering (Capillaire NF) getest op zowel waterproductiecentrum Klein-Sinaai als op waterproductiecentrum Kluizen. Daarnaast werd op waterproductiecentrum Londerzeel een technologie tegen putverstopping getest. 50% van het project wordt gesubsidieerd door het Europese Interreg programma.
- Voor enkele projecten zijn de voorbereidingen getroffen en zal het zwaartepunt om diverse redenen in 2022 komen te liggen:
 - 'B-WaterSmart': de aanbesteding voor een CCRO-piloot is lopende. Dit project wordt 70% gefinancierd door het Horizon 2020 programma van de Europese Commissie.

- 'Local Desinfection': de aanbesteding en het ontwerp voor een autonome desinfectie-unit hebben hun eindfase bereikt
- 'Overname en samenbouw van Keramische UF unit'
- Het project 'Freshman' dat binnen het LIFE programma van de Europese Commissie valt, kent meerdere vertragingen door onder andere een complexe vergunningsaanvraag en afwachtende houding van de verschillende partners en actoren. Verder is er ook duiding gevraagd aan de monitor omtrent het terugvorderen van analysekosten van ons intern laboratorium. Tot op vandaag is het niet duidelijk of deze aanvaard kunnen worden wat ook implicaties heeft voor andere projecten die onder het LIFE programma vallen.

Industrie 4.0

Het programma Industrie 4.0 focust zich op onderzoeksprojecten die innovatieve technologieën uittesten die kunnen bijdragen aan de doelstellingen van De Watergroep. Nieuwe meettechnologieën en slimme dataverwerking dragen bij tot beter geïnformeerde beslissingen en een efficiëntere werking, op vlak van bronbeheer, productie en distributie tot bij de klant. Binnen dit programma werden 10 projecten afgerond en 8 nieuwe projecten opgestart. De belangrijkste resultaten zijn:

- Het 2-jarig project 'SmartWaterGrid' werd afgerond en kon voor de helft rekenen op steun van VLAIO. Er werd een hybride model opgezet dat gebruik maakt van data van draadloze druksensoren in het net, hydraulische modellering en menselijke feedback en machine learning. In een demo konden we aantonen dat we met het model de zoekafstand van lekken konden reduceren van 90 km naar gemiddeld minder dan 10 km. In 2022 wordt een vervolgpriject aangevraagd.
- Er werden een aantal projecten opgestart en uitgevoerd om nieuwe technologieën uit te testen om lekken sneller, efficiënter of beter op te sporen: met satellietdata, met een drone met warmtecamera, met geluidsloggers en met gas. Het totaal gespendeerde budget voor Leakie O&O-projecten (incl. SmartWaterGrid) in 2021 bedroeg 0,3 miljoen euro.
- In het 100% gesubsidieerde project 'Internet of Water' zijn op 51 locaties sensoren geïnstalleerd in oppervlaktewater, grondwater en rioolwater. De data worden gedeeld op waterinfo.be en hebben al enkele nuttige inzichten opgeleverd. In 2021 bedroegen de uitgaven 0,3 miljoen euro.

Het project '**Slimme Meters**' rijmt volledig met wat de vierde industriële revolutie (Industrie 4.0) wil bereiken en zette het afgelopen jaar belangrijke stappen richting de uitrol ervan. Zo concentreerde het team van slimme meters zich in 2021 op het operationeel krijgen van de digitale meterketting en zorgden ze ervoor dat de data via de verschillende IT-componenten in de backend-systemen van de waterbedrijven terechtkwam. Ook werden er concrete afspraken met de leveranciers van de watermeters gemaakt. De huishoudelijke digitale watermeters werden door de drie waterbedrijven samen aangekocht. In 2022 start de piloot uitrol, in 2023 volgt de grootschalige uitrol van de digitale meters.

De waterbedrijven werkten in samenwerking met de Vlaamse Milieu Maatschappij een voorstel uit tot aanpassing van het waterdecreet. Het doel: een aangepaste wetgeving omtrent de debietsbegrenzing. Het voorstel zal voorgelegd worden aan het kabinet van de Vlaamse minister van omgeving.

Het Meter Operating Center (MOC), dat verantwoordelijk is voor de opvolging van de data en het ingrijpen bij mogelijke alarmen, wordt uitgebreid met extra capaciteit om de data op een correcte manier te verwerken en te interpreteren. Een nieuw klantenportaal staat ondertussen ook al in de steigers.

Circulaire systemen

Het programma Circulaire systemen focust op projecten rond onderzoek over hergebruik van types water tot drinkwater, decentrale drinkwatervoorziening, afval/grondstofvalorisatie, water-energie nexus en duurzaamheid. In 2021 werden er maar liefst 9 projecten opgestart en zijn 4 projecten beëindigd. De belangrijkste gebeurtenissen gedurende het jaar waren:

- De decentrale projecten 'Colruyt Circulair', 'camping Zillebeke' en 'Life Local Water Adapt' produceren succesvol decentraal drinkwater vanuit regenwater of grijswaterrecuperatie in respectievelijk een supermarkt, camping en een huishouden.
Het project 'camping Zillebeke' wordt voor 30% gefinancierd door VLAIO. Het project 'LIFE Local Water Adapt (LLWA)' maakt deel uit van het LIFE-programma van de Europese Commissie en kan daarom rekenen op 60% steun.
- Het project 'De Ganzepoot' produceert, samen met Farys en Aquaduin, in een proefinstallatie drinkwater uit brak water en zeewater.
- Het project 'Veerkrachtige drinkwatervoorziening (hybride businessmodel)' is afgerond en brengt de huidige en toekomstige decentrale drinkwaterproductie in kaart. Het potentieel van regen-, afvalwater en grijswater voor hergebruik werd door middel van verschillende scenario's in Vlaanderen geëvalueerd. Het project was een samenwerking met Pidpa, Aquafin, Farys en Roland Berger.
- Bij 'Waterproof- Demoruimte Waterarchitect', dit jaar opgestart en gefinancierd door de Blue Deal, zetten we samen met Aquafin, VITO en enkele plaatselijke actoren in op innovatief waterhergebruik op een bedrijventerrein in Tielt-Noord.
- 'Alucircles' is een Europees onderzoeksproject, waar De Watergroep aan deelneemt, dat zoekt naar kostefficiënte en duurzame oplossingen om aluminiumslib, een afvalstof uit drinkwaterproductie, te recyclen. De volgende fase in het onderzoek werd toegewezen aan het bedrijf NETICS.
- In het project 'Road-2-ZeroLiquidDischarge' doen we onderzoek naar het potentieel van technologieën om water ultiem te kunnen recupereren door brijn van vaste stoffen over te houden, alsook hoe we zoutstromen uit onze zuivering nuttig zouden kunnen gebruiken in de circulaire economie.

DUURZAAMHEID

In 2021 is De Watergroep het **SDG (Sustainable Development Goals) champion traject** gestart met het project veerkrachtige drinkwatervoorziening – hybride drinkwatermodel.

Binnen de afdeling **onderzoek en ontwikkeling** lopen er heel wat projecten rond bevoorradingszekerheid, nieuwe/alternatieven bronnen/buffers (zie infra werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling).

Verder zijn er een aantal (strategische) projecten die als **duurzaamheidsprojecten** te beschouwen zijn:

- Leakie: strijd tegen drinkwaterverliezen – DSG 11 – duurzame steden en gemeenten
- Duurzaam omgaan met klanten: project gepersonaliseerde multichannel klantencommunicatie – DSG 16 – sterke publieke diensten
- Waterbesparing: project digitale meters – SDG 9 – industrie, innovatie en infrastructuur
- Diversiteit: oprichting werkgroep diversiteit – SDG 5 – gendergelijkheid

- Welzijnsbevraging – SDG 3 – goedge gezondheid en welzijn
- Duurzaam beheer van terreinen: samenwerking met Natuurpunt, maar ook samenwerking met lokale landbouwers – SDG 2 – geen honger & SDG 15 – leven op het land
- Project duurzame energieproductie: identificatie potentieel op eigen sites en terreinen – SDG 7- betaalbare en duurzame energie

Bovenstaande lijst is niet limitatief.

De Watergroep staat zelf in voor de pensioenverplichtingen ten aanzien van haar statutaire ambtenaren. Het pensioenfonds (TAK 23) wordt beheerd door Ethias en 3 andere vermogensbeheerders. De Watergroep wil het aspect **duurzaamheid** ook doortrekken in de beleggingsportefeuille. Eind 2021 besliste de Raad van Bestuur daarom om het **pensioenfonds** vanuit een ESG (Environmental, Social and Governance) perspectief te gaan beheren, nu en in de toekomst. De instructie werd gegeven aan alle fondsenbeheerders, die deze strategie zullen implementeren in de portefeuille binnen een termijn van één jaar.

HET BESTAAN VAN BIJKANTOREN

Niet van toepassing.

BELANGRIJKE VERLIEZEN

Niet van toepassing.

OMSTANDIGHEDEN DIE DE ONTWIKKELING VAN DE VENNOOTSCHAP AANMERKELIJK KUNNEN BEINVLOEDEN

Niet van toepassing.

AUDITCOMITE

Ten minste één lid van het auditcomité is een onafhankelijk bestuurder die de nodige deskundigheid bezit op het gebied van boekhouding en audit.

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 25 maart 2022

Brecht Vermeulen
Voorzitter Raad Van Bestuur

Hans Goossens
Directeur-generaal